

UUTIS- JYVÄT

MTK-POHJOIS-SUOMEN
JÄSENLEHTI 1/2025
12.3.2025

YHDISTYSTEN KEVÄTKOKOUKSET 2025

Yhdistys	pvm	klo	Paikka
Pudasjärvi	14.3.	11	Koskenhovi, Koskenhovinkuja 2
Niittylakeus	17.3.	11	Ala-Temmesen kylätalo, Jyväskyläntie 66, Ala-Temmes
Ylä-Kainuu	17.3.	11	Puolangan kunnantalon valtuustosali, Maaherrankatu 7.
linseutu	17.3.	11	Kannialan tila, Kannialantie 2, Tannila
Kuusamo	18.3.	11	Kuusamo-opisto, Kitkantie 35
Taivalkoski	18.3.	19	Taivalvaaran monitoimitalo, Hiihtokeskuksentie 4
Rantsila	19.3.	11	Siikalakeus Mhy toimisto, Rantakaari 4
Oulunseutu	19.3.	19	Oulun baari (Neste), Haaransuontie 1, Oulu
Haapavesi	24.3.	11	Villa Korkatti, Pulkkilantie 810
Keskipiste	25.3.	12	Kestilän entisen kunnantalon valtuustosali, Hallintotie 5, Kestilä
Pyhäjärvi	25.3.	11	Pitokartano Verkkoranta, Verkkorannantie 65
Lumijoki	25.3.	19	Vanha Kivikoulu, Poutalantie 1
Haapajärvi	26.3.	11	JEDU, Erkkilantie 1
Kärsämäki	4.4.	11	Konttila, Pomojentie 5
Oulujokivarsi	4.4.	11	Rokua health & spa, Kuntoraitti 2, Rokua
*Kuhmo	9.4.	10	Kahvila Retro, Kainuuntie 91
Pyhäjoki	11.4.	11	Pyhäjoen metsästysmaja
Rannikko	17.4.	12	Leipurinkeidas, 92140 Pattijoki
**Kajaani	22.4.	12	Pankkitalo, Vuolijoki
***Paltamo	23.4.	10	Kainuun Opisto, Tahvintie 4

* yhdistyksen sääntömuutos, 1. käsittely (yhden kokouksen malli)

** yhdistyksen purkaminen, 1. käsittely ja aiesopimuksen hyväksyminen yhdistymisestä Paltamon kanssa

*** yhdistyksen sääntömuutos, 1. käsittely ja aiesopimuksen hyväksyminen yhdistymisestä Kajaanin kanssa

**TERVETULOA
KOKOUKSIIN!**

Ryskyjuna Ylivieskan RYSKYPÄIVILLE 29.3.2025

MTK Niittylakeus, MTK Rannikko ja MTK Lumijoki järjestävät lättähattukuljetuksen Pohjois-Suomen rautatieharrastajien museojunalla Ryskypäiville lauantaina 29.3.2025.

Ilmoittautumiset Hanna Luukiselle hannaluukinen@hotmail.com tai tekstiviesti numeroon 045 6791104. Ilmoita montako henkilöä on lähdössä.
Junassa 148 paikkaa, varmista paikkasi ja ilmoittaudu mukaan!

Ylivieskassa juna ajaa suoraan tapahtuma-alueelle Tulolantien tasoristeyskyselle.

Menopaluulippu MTK-yhdistysten jäsenille 10€ ja lapsille alle 17 vuotta 5€.

Muille menopaluu 20€ ja lapsille 10€.

Lastenvaunut yms. kulkevat kätevästi matkatavaraosastossa.

Asema	Tulo	Lähtö	Asema	Tulo	Lähtö
Oulu	—	8:25	Tulolantie tasoristeys	—	14:35
Liminka	8:49	8:57	Vihanti	15:43	15:45
Hirvineva	9:10	9:12	Ruukki	16:08	16:10
Ruukki	9:22	9:25	Hirvineva	16:20	16:22
Vihanti	9:44	9:46	Liminka	16:38	16:50
Tulolantie tasoristeys	noin 11:00	—	Oulu	17:14	—

YLPEÄSTI KOTIMAISET

V

**AGCO
SUOMI**

Valtra-myyjäsi: AGCO Suomi Oy
Ota yhteys AGCO Suomen konemyyjään.
Yhteystiedot: www.agcosuomi.fi

Valtra-mallisto

VALTRA

YOUR WORKING MACHINE

TÄYDEN PALVELUN RENGASLIIKE

OLEMME AVANNEET UUDEN LIIKKEEN TUPOKSEEN

osoitteessa Tuposkorva 2, 91910 Liminka

MEILTÄ KATTAVASTI
maatalous/työkone renkaat ja vanteet
myös henkilöauton ja
kuorma-auton renkaat

OTA YHTEYTTÄ

SKT RENGAS OULU
Tuposkorva 2, 91910 Liminka

Markku Korri
04045294570
markku.korri@sktrengas.fi

Jere Määttä
0504630246
jere.maatta@sktrengas.fi

SKT RENGAS KOKKOLA
Heinolankaari 24, 67600 Kokkola

Ilkka Orjala
0503595467
ilkka@sktrengas.fi

Risto Pohto
0449856992
risto@sktrengas.fi

www.SKTRENGAS.fi

MTK-Pohjois-Suomi toimiston väki:

Oulun toimisto. Rautatiekatu 16 C 22, 90100 Oulu (laskut tähän osoitteeseen)
 Kajaanin toimisto. Kauppakatu 25 A, 87100 Kajaani
 Sähköpostit: etunimi.sukunimi@mtk.fi
pohjois-suomi.mtk.fi/pohjoissuomi

Oulun toimisto:
Toiminnanjohtaja
Hanne Aho
050 4724 137

Oulun toimisto:
MTK-Metsälinja
Markku Ekdahl
040 3576 377

Oulun toimisto:
Järjestöasiantuntija
Miia Narkaus
050 3458 578

Oulun toimisto:
Toimistoassistentti
Liisa Pennanen
050 3492 623

Oulun toimisto:
Hankeasiantuntija
Johanna Huotari
050 4716 882

Kajaanin toimisto:
Kenttäpäällikkö
Markku Karjalainen
050 309 5735

Kajaanin toimisto:
MTK-Metsälinja
Seppo Miettunen
040 8225 321

MTK Pohjois-Suomen edustajat
MTK Keskusliiton valiokunnissa

Peltokasvaliokunta:
Sami Nivala, 0400 531 834

Erikoiskasvaliokunta:
Jaakko Tervakangas, 040 5941 141

Luomuvaliokunta:
Tarmo Turunen, 0400 610000

**Elinkeinopoliittika- ja
yrittäjyysvaliokunta:**
varajäsen Elina Junttila, 040 7602 558

Osaaminen- ja hyvinvointivaliokunta:
Eija Komulainen, 040 5332 605

Ympäristö- ja maankäyttövaliokunta:
Sami Nivala, 0400 531 834

Maaseutunuorten valiokunta:
Sami Nivala, 0400 531 834

Jäsenpalveluvaliokunta:
Heikki Rintala, 040 7668 563

EDUSTAJAT MTK:N VALTUUSKUNNASSA

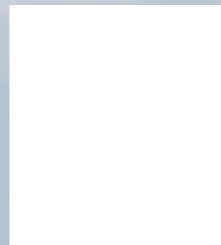
Ylintä päätösvaltaa järjestössä käyttää MTK:n valtuuskunta. MTK-Pohjois-Suomella on valtuuskunnassa oman jäsenmäärän perusteella viisi jäsentä. Liiton johtokunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat valtuuskunnan jäseniä automaattisesti. Tässä lueteltuna heidän lisäksi kolme muuta jäsentä valtuuskuntaan vuosiksi 2025-2026.

Sauli Joensuu
040 560 7948
olkijoensuu@gmail.com

Tauno Paakkari
040 778 7750
taunopaakkari@gmail.com

Joonas Tuomikoski
040 733 1446
joonas@lakeudenkoneasema.fi

MTK-Pohjois-Suomen asioita hoitaa
kymmenjäseninen johtokunta

Johtokunnan jäsenet valitaan liiton syyskokouksessa kolmivuotiskaudeksi kerrallaan. Johtokunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ja asettaa tarpeen mukaan valiokuntia ja työryhmiä.

Sami Nivala
puheenjohtaja
0400 531 834
saminivala@outlook.com
Vastuualue:
Liiton johtaminen, tuotantotalous, markkinaedunvalvonta, tukipolitiikka, metsä, vilja, ympäristö- ja maankäyttö
Yhdistykset:
Rannikko, Pyhäjoki, Oulunseutu

Eija Komulainen
varapuheenjohtaja
040 533 2605
eija.komulainen@kuhmo.net
Vastuualue:
Petopoliittika, metsä, osaaminen ja hyvinvointi, lomitus, kuntapolitiikka
Yhdistykset:
Kuhmo

Mika Autio
050 022 7025
mika.autio@kotinet.com
Vastuualue:
Petopoliittika, maidontuotanto, kuntapolitiikka
Yhdistykset:
Haapavesi, Kärsämäki, Keskipiste

Elina Junttila
040 760 2558
elluj@icloud.com
Vastuualue:
Maidontuotanto, osaaminen ja hyvinvointi, lomitus, lampaat, hevoset, siat
Yhdistykset:
Nivala, Merijärvi, Oulainen-Vihanti

Timo J. Korhonen
050 521 7999
tmi.timo.korhonen@gmail.com
Vastuualue:
Kasvinviljely, maaseutuyrittäjyys, huoltovarmuus
Yhdistykset:
Ylä-Kainuu, Kajaani, Sotkamo

Jaakko Kielesseniva
050 576 5150
teerimaentila@gmail.com
Vastuualue:
Maaseutunuoret, nuorten kerhot, naudanlihantuotanto
Yhdistykset:
Rantsila, Kärsämäki

Mari Kosamo
044 070 7478
mari.kosamo@gmail.com
Vastuualue:
Maidontuotanto, porot, bioenergia
Yhdistykset:
linseutu, Kuusamo, Pudasjärvi, Taivalkoski

Heikki Rintala
040 766 8563
heikki.rintala@hotmail.com
Vastuualue:
Jäsenasiat, kuluttajatyö
Yhdistykset:
Haapajärvi, Pyhäjärvi

Markku Ronkainen
0400 187 700
iivaara@gmail.com
Vastuualue:
Metsä, emolehmit, veroasiat, riista
Yhdistykset:
Vaala, Paltamo, Oulujokivarsi

Jaakko Tervakangas
040 5941141
jt@tervakankaanperuna.fi
Vastuualue:
Peruna, erikoiskasvit, julkiset hankinnat, työnantaja-asiat
Yhdistykset:
Rannikko, Hailuoto, Lumijoki, Niittylakeus, Tyrnävä

pohjois-suomi.mtk.fi

mtkpohjoissuomi
Ajankohtaista asiaa tiiviissä muodossa.
Pohjois-Suomen maaseutunuorten oma tili **PSManut**

MTK-Pohjois-Suomi
Ajankohtaista tietoa tapahtumista ja muista meille tärkeistä asioista.

Ruokaturva tehdään lähellä

Käytä ääntäsi

Lähes jokainen kunta (98 %) on metsänomistaja. Kuntien omistamien metsien taloudellinen arvo on noin 1,5 miljardia euroa.

Kunta- ja aluevaaleissa päätetään lähelläsi tapahtuvista asioista. Käytä ääntäsi.

www.mtk.fi/kuntavaalit

#äänimaalle

Toimiva arki on yrittämisen edellytys. Hyvä elämänlaatu on voitava turvata jokaiselle.

MTK:n kunta- ja aluevaaliohjelma

www.mtk.fi/kuntavaalit

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Kunta- ja aluevaalit 13.4.2025

Make farming great again - tehdään maanviljelystä komiaa uurelleen!

Viime viikkoina olemme saaneet lukea ennenkuulumattomia uutisia geopoliitiikan suunnan muutoksista. Olemme täysin uudenlaisen tilanteen edessä Euroopassa ja Suomessa. Vaikea on ollut uskoa, että tällaista voi tapahtua oman eliniän aikana. Suomessa tämä tarkoittaa jatkossakin isoja haasteita valtion menobudjetin osalta, joka väistämättä tulee heijastumaan myös maatalouspolitiikkaan ja kansallisiin maataloustukiin. Meillä on erittäin maatalousmyönteinen hallitus ja hallitusohjelma tällä hetkellä. Seuraavat vaalit ja niiden jälkeinen hallitus pohja on vielä aivan arvailujen varassa. Tulevaisuuden musta joutsen olikin Yhdysvallat, Trump, Putin ja geopoliitiikka. Odotimme ehkä enemmän ilmastomuutoksen aiheuttamaa epävarmuutta ja kulutusvalintojen muuttumista.

Varaudu, varaudu ja varaudu. Yrityksen toiminnassa varautuminen on aina tärkeä asia ja on tässä jo huomattu, että seesteiset ja vakaat ajat ovat johtaneet siihen, että ei ole ollut tarvetta varautua ennakoimattomiin tilanteisiin niin luonnonolosuhteissa kuin muissakin kriisitilanteissa. Varautuminen on paljon muutakin kuin aggregaatin hankkimista sähkönsaannin varmistamiseksi. Olemme mukana Tietovirta-hankkeessa, jossa yhtenä tiedonvälityksen aiheena on varautuminen. Ottaa kaikki hyöty irti tästä hankkeesta.

Huoltovarmuuskeskus on päivittänyt ohjelmakokonaisuutensa vastaamaan paremmin HVK:n strategian 2024–2027 painopisteisiin. HVK:n hallitus on päättänyt uuden Ruoka ja vesi 2030-ohjelman käynnistämisestä. Ruoka ja vesi 2030-ohjelman tavoitteena on kehittää Suomen kykyä tuottaa ravintoa sekä taata ravinnon tuottaminen pitkäkestoisissa kriisitilanteissa.

Alkutuotannossa maatalojen kannattavuus- ja maksuvalmiusongelmat jatkuvat. Suomen pankin mukaan maatalouden yksityisten elinkeinonharjoittajien hoitamattomat lainat ovat vuoden 2024 aikana kasvaneet suhteessa lainakantaan, nousten yli 8 prosenttiin 3 miljardin euron lainakannasta. Rahoituksen saamiseen liittyy epävarmuustekijöitä maatalojen kannalta. Investointeja jää tekemättä tiukan rahapolitiikan vuoksi, mm. vakuusongelmat ovat osassa Suomea suuria. Maksuvalmiuden heikentymisen myötä tuotantopanoksia hankintaan aiempaa vähemmän varastoon.

Sisäministeriön raportti harvaan asuttujen alueiden turvallisuudesta suosittaa huoltovarmuusjärjestelyjen turvaamista. Raportti antaa kattavan kokonaiskuvan harvaan asuttujen alueiden turvallisuuden tilasta, keskeisistä turvallisuuden kehittämiskohdista, hyvistä käytännöistä sekä turvallisuuden toimijaverkostosta. Raportti antaa myös toimenpidesuosituksia harvaan asuttujen alueiden turvallisuuden kehittämiseksi.

Raportissa suositellaan huoltovarmuuden järjestelyjen turvaamista. Maaseudun kriittisen infrastruktuurin korjausvelkaa on lyhennettävä ja varmistettava infrastruktuurin riittävä toimintavarmuus. Vesi-infrastruktuurin turvallisuutta on parannettava. Muuttuneessa geopolitisessa ympäristössä Suomen huoltovarmuuden ja omavaraisuuden merkitys on kasvanut entisestään. Maaseudun maat, vedet ja metsät ovat tärkeitä raaka-aineiden lähteitä mm. ruoan, puhtaan veden ja uusiutuvan energian tuotannolle. Suomen tavaraviennistä 68 % pohjautuu maaseudulta saataviin raaka-aineisiin ja hyödykkeisiin. Näistä lähtökohdista on syytä odottaa valtion taholta merkittäviä toimia suomalaisen maatalouden ja maaseudun menestyksen edistämiseksi.

Me MTK:ssa toimimme saman päämäärän eteen kaikessa tekemisissämme.

Kevätterveisin
Hanne Aho
toiminnanjohtaja

Talvi tuntune jäävän normaalia leudommaksi ja vähälumisemmaksi, hiihtolimet onneksi on saatu kuitenkin. Voihan se tietenkin yllättää reippaalla takatavella vielä keväämmällä, mutta toivotaan, ettei niin käy. Vähälumisuus on mahdollistanut perinteisistä metsätöistä nauttimisen ja jopa raivaussahan ulkoiluttamisen keskellä talvea ilman lumikenkiä. Ja eipä ole tarvinnut ilmeisesti navetoissa juomakuppejakaan sulatella yhtä paljon kuin viime talvena.

Viime aikoina on noussut esiin enenevässä määrin aktiiviviljelijän määritelmä ja kysymys siitä kohdentuvatko tuet ruuantuotantoon. Meidän liitomme edunvalvonnassa tämä on enemmänkin ollut kestopuheen aihe ja hyvä, että tästä nyt käydään laajemmin keskustelua koko järjestön ja päättäjien toimesta. Olemme liiton omassa edunvalvonnassa penäneet tukien kohdentumista paremmin ruuantuotantoon aiemmin useampaankin kertaan ja aiemmin meitä ei ole oikein kuunneltu, mutta nyt hetki tuntuu ilmeisesti oikealta käydä tätä keskustelua. Syy siihen miksi tämä keskustelu nyt ottaa enemmän kierroksia löytyy seuraavan CAP ohjelmakauden valmistelusta ja palautteesta tukien siirtymisestä liikaa ympäristö- ja ilmastotoimiin ruuantuotannon tukemisesta.

No mikä olisi hyvä määritelmä aktiiviviljelijäksi, joka voisi saada maataloustukea? Erilaisia vaihtoehtoja on kuultu ja kartoitetaan niiden vaikutuksia tukien kohdentumiseen. Aika selkeästi on tuotu esille monesta suusta, että maatalouden myyntituloja olisi oltava. Karhisen raportissakin oli esitys myyntitulovaatimuksesta tukien saamiselle. Itse olen myös myyntitulovaatimuksen kannalla, mutta pitänee vielä miettiä minkälainen vaatimus voisi olla ja miten se todennetaan helposti ilman, että byrokraatia kasvaa tukien hakijoille. Aktiiviviljelijä määritelmästä keskusteltaessa on myös noussut esitys siitä, että samaan aikaan ei voisi saada MYEL eläkettä ja maataloustukea. Aiemmin meillä ollut tukien yläikärajaa poistui jo ennen aikaisempaa CAP ohjelmakautta ja tämä toisi hieman eri lailla takaisin viljelystä luopumisen tarajan. Tavoite on ilmeisesti saada sukupolvenvaihdoksien määrä kasvamaan.

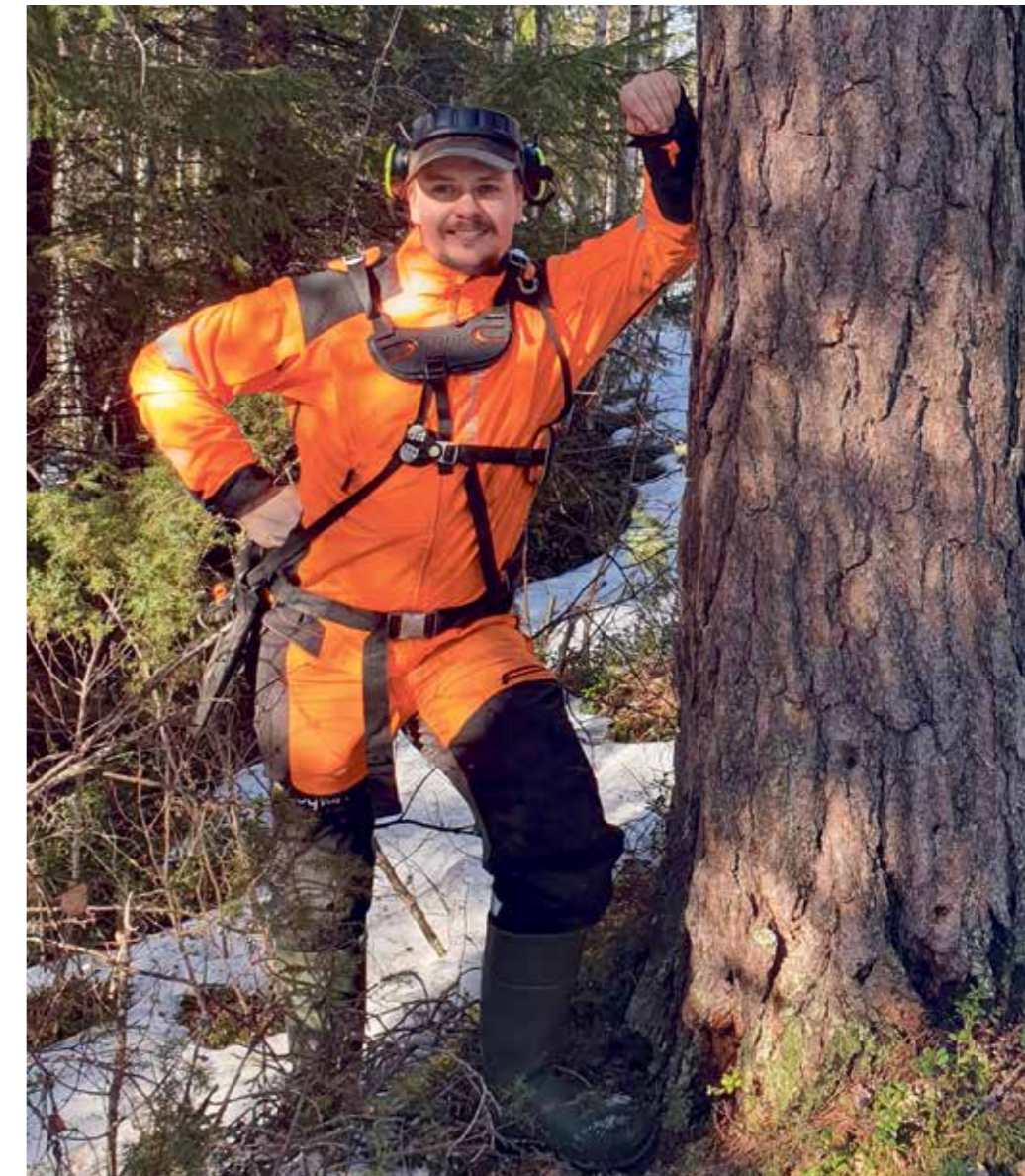
Noihin yllä mainittuihin keskusteluihin vaikuttaa tässä kevään aikana komis-

sioissa käytävät keskustelut ja valmistelut kansallisen keskustelun lisäksi. Komissiolta odotetaan ihan näinä tämän tekstin kirjoituspäivinä maatalous- ja ruokavisiota, jonka tavoite on antaa linjausta, minkälaista maataloutta meillä Euroopassa on ja minkälaista ruokaa tuotamme ja miten sen teemme. Toivotaan, että visio ajaa myös suomalaisen tuottajan mahdollisuuksia. Toinen suuri vaikuttava tekijä on tietenkin EUn monivuotinen rahoituskehys ja siitä tulevaisuuteen saatavat signaalit. Maataloustuet ovat EU budjetista suurin menoerä ja tällä järjestelmällä sen kuuluu ollakin. Uhkana on se, että maataloustuista leikataan seuraavalle CAP kaudelle ja silloin joudutaan tekemään valintaa, miten tuet kohdistetaan vaarantamatta nykyistä maataloustuotantoa.

Tuleva kasvukausi on jälleen kohta ihan kivenheiton päässä ja viljelysuunnitel-

mat ovat varmaan monella jo valmiina kevään alkua varten. Viime vuonna viljelijät sitoivat hintoja kiinni noin 10% etukäteen ja loput noin 90% myivät päivän hinnalla tai sato on edelleen varastossa. Nuo 10% tekivät todennäköisesti ihan hyvän tuloksen viljanhintojen ollessa sitomisen aikana hyvällä tasolla. Suosittelemme kaikille miettimään oman tilan viljanmyynti strategiaa ja miettimään hinnan kiinnittämisen rajaa omalla tilalla. Helpottaakseen päätöstä kannattaa laskea viljatontin tuotantokustannus auki. Toivotaan, että tuleva kasvukausi suosii meitä kaikkia viljelyssä ja saamme runsaan ja laadukkaan sadon talteen ennen kuin kirjoitan seuraavaa puheenjohtajan palstaa syksyn uutisjyviin.

Savotalta terveisin,
Sami Nivala,
MTK Pohjois-Suomi puheenjohtaja

JOHTOKUNNAN UUDET JÄSENET ESITTÄYTYVÄT

Olen Mari Kosamo, maatalousyrittäjä Pudasjärveltä, Puhoskylältä. Olen ollut mukana MTK-Pudasjärven johtokunnassa kolmisen vuotta ja olen uusi MTK-Pohjois-Suomen johtokunnan jäsen.

Maatilan työt tulivat tutuksi jo lapsuudessa kun isovanhemmat pyörittivät lypsykarjatilaa, töitä riitti kaikille. Se valtava työmäärä ja vastuu näkyi jokapäiväisessä elämässä mutta rakkaus eläimiin ja tekemiseen sekä selviytymisen tahto paistoi vahvasti taustalla ja se teki suuren vaikutuksen pieneen ihmiseen. Haave omasta maatilasta on lähtenyt niiltä ajoilta.

Olen ikuinen opiskelija ja halu kehittyä on vahvasti läsnä. Ylioppilastutkinnon jälkeen opiskelin matkailupalveluiden tuottajaksi, restonomiopintoja kävin 2 vuotta (jäi kesken tilakaupan myötä). Yrittäjyyden ohella olen opiskellut karjalouden ammattitutkinnon, yrittäjän ammattitutkinnon sekä eläintehdoston ammattitutkinnon/trimmaajan osaamisalan. Tämän päivän meno on hektistä ja tietotaitoa täytyy pitää ajantasalla. Työkokemusta on karttunut matkailualan eri yrityksistä sekä kaupan alan esihenkilötehtävistä. On pyöritetty myös bingoa ja huvipuiston laitteita.

Yrittäjyyttä maatalouden saralla on kertynyt 17 vuotta. Teimme sukupolvenvaihdoksen mieheni lypsykarjatilalla 2008 ja 2010 rakennettiin uusi parsinavetta vanhan navetan yhteyteen. Parsipaikat saatiin tuplattua ja tällä hetkellä paikkoja löytyy 48 kpl. Investointia eläinten ja yrittäjien hyvinvoinnin parantamiseksi on suunnitteilla ja toivottavasti se tänä vuonna saadaan toteutettua. Perheeseen kuuluu mieheni Sami ja 3 lasta. Tilaltamme löytyy lehmien lisäksi hevosia, koiria, kanoja ja kissa. Harrastukset ovat siis vahvasti eläinpainotteisia. Aikaani saan kulumaan myös tarjoamalla koiratrimmauspalveluita sivutoimisesti, omassa toimipisteessä Pudasjärvellä.

Tykkään tehdä ja touhuta enkä jää paikoilleni murehtimaan. Se on yksi vahvuuteni. Tulen toimeen erilaisten ihmisten kanssa ja minusta on aina mukava kuulla kuulumisia ja vaihtaa ajatuksia tästä maailmanmenosta. Olen mukana myös Puhoskylän Urheilijoiden johtokunnassa sekä paikallisen kyläseuran toiminnoissa ja tapahtumissa. Vahvaa osaamisaluettani on myös tapahtumasuunnittelu ja toteutus.

Tärkeitä teemoja minulle ovat maaseudun/syrjäkyläisten ihmisten hyvinvointi

sekä panostaminen kylien elinvoimaisuuteen, omavaraisuutta sekä huoltovarmuutta unohtamatta. Yhteistyön ja yhteisen päätöksenteon korostaminen on ensiarvoisen tärkeää, maalaisjärkeä käyttäen. Lasten ja nuorten asiat sekä yrittäjien jaksaminen ja hyvinvointi ovat lähellä sydäntäni.

Työtä näissä teemoissa riittää ja sitähän tehdään niin kauan kuin tie vie eteenpäin.

Mukana siis ollaan, täydellä sydämellä!

Aurinkoisia kevätpäiviä,
Mari Kosamo

MAASEUTUNUORTEN VALIOKUNTA

Olen Jaakko Kielessen Kärämäeltä. Tilani toimintaan kuuluu maa- sekä metsätaloutta. Maaseutunuorten toiminnan olen aloittanut vuonna 2018 paikallisyhdistyksessä. MTK-Pohjois-Suomen maaseutunuorten valiokunnassa olen ollut 2 vuotta ja toimin tänä vuonna valiokunnan puheenjohtajana. Liiton syyskokouksessa vuonna 2024 minut valittiin liiton johtokunnan nuorten edustajaksi.

Nöyrä ja komea kiitos luottamuksesta.

Koulutukseltani olen maaseutuyrittäjä sekä agrologi, mistä valmistuin vuonna 2022. Koulusta sain avarakatseisen asenteen alaamme kohtaa sekä laajan verkoston. Koulun jälkeen huomasin, että verkoston kasvaminen pysähtyi, kunnes pääsin maaseutunuorten valiokuntaan. Valiokunta on luonut minulle uutta verkostoa, niin meidän liiton alueelta, kuin muista MTK:n liitoista. Omassa arjessa iloa on tuonut ystä-

vät, joille voin laittaa snapchat/whatsapp-viestiä tai lähettää hauskoja meme kuvia/videoita Instagramissa tai Tik Tokissa. Työt pitää hoitaa, mutta arjessa saa olla hauskuuttakin.

Mitä maaseutunuoret merkitsevät minulle? Minulle maaseutunuorten toiminta luo verkostoa ja tulevaisuutta tulevaisuuden maaseudulle. Harmikseni olen huomannut, että maaseutunuorten termi on saanut harhaanjohtavan termin. Monelle maaseutunuori tarkoittaa sitä, että nuorella täytyy olla oma maatila. Asia ei näin missään nimessä ole. Riittää että olet maaseutuhenkinen, kuten maaseutunuorten nimi antaa jo ymmärtää.

Suosittelen jäseniä osallistumaan ja ottamaan ystävän mukaan MTK:n järjestämiin tapahtumiin. Vaikka alamme on tärkeä osa huoltovarmuudessa, voimme silti viettää aikaa rennosti ja tutustua muihin maaseudun tekijöihin.

Maanomistajien Arviointikeskus on nyt ArvoLex Oy

Olen Valte Maaninka, ArvoLex Oy:n kiinteistöarvioija Oulusta. Me ArvoLex Oy:ssä tarjoamme monipuolista maanläheistä palvelua maanomistajille, yrityksille ja kunnille. Pääosin teemme kiinteistöarviointia, sopimusneuvontaa ja -neuvotteluita aurinko- ja tuulivoimassa, edunvalvontaa maantie-, voimalinja- ja ratatoimituksissa sekä tarjoamme kattavat lakipalvelut.

Maanomistaja voi tarvita apuamme voimalinja- tai maantietoimituksessa, mutta myös metsän tai kiinteistön arvioinnissa sekä uusiutuvan energian hankkeissa.

Viime aikoina olen ollut maanomistajien apuna erilaisissa toimituksissa Pohjois-Suomen alueella, joissa tarjoamme apua korvausten hakemisessa. Esimerkiksi Vt 4 parantamisessa ja ohituskaistojen rakentamisessa Oulun ja Kemin välillä olin kymmenien maanomistajien tukena, joissa saatiin lisää korvauksia metsätalouden haitoista ja maisemahaitoista asuinkiinteistöille.

Nykyisin tuuli- ja aurinkovoima on erittäin iso ja aktiivinen toimiala Suomessa, jolloin maanomistajat usein tarvitsevat apua vuokraneuvotteluissa. Meillä on nytkin meneillään useampia hankkeita, joissa olemme

mukana maanomistajien tukena. Jos maallesi kohdistuu yhteydenotto vuokra-asioihin liittyen, tarjoamme neuvontaa ja apua mahdollisissa neuvotteluissa ja voimme järjestää tarvittaessa kilpailutuksen alueen vuokrauksesta.

Jos johonkin kiinteistöihin liittyvään asiaan tarvitset apua, ota meihin yhteyttä! Yhteystietomme ja lisätietoja löytyy osoitteesta www.arvolex.fi. Tarjoamme palveluitamme laajasti lähes koko Suomen alueella, ja meillä on toimistot myös Espoossa ja Seinäjoella.

Valte Maaninka
ArvoLex Oy:n Oulun toimistolta
valte.maaninka@arvolex.fi
p. 040 6453827

Tulevaisuustyöpaja maatalouden monialayrittäjille toukokuussa 2025 Oulussa

Harjoitatko maatalouden ohella muuta yritystoimintaa, kuten matkailua, koneurakointia tai suoramyyntiä (esim. käsityöt, liha ja jalosteet)?

Tule mukaan REBOUND-tutkimushankkeen tulevaisuustyöpajaan Ouluun toukokuussa!

Milloin ja missä?

Aika: perjantaina 9.5.2025 klo 9:30-13:30 (sis. lounas- ja kahvitauot)

Paikka: Teknopolis (kokoustila Viro), Elektroniikkatie 2, 90590 Oulu (maksuton pysäköinti kiinteistön alueella)

Mitä luvassa?

• Pohdimme yhdessä, millaisia tulevaisuuskuvia maatalouden monialayrittäjyydelle voidaan luoda.

• Keskustelemme, miten yritystoiminnan muutoskestävyyttä voidaan parantaa.

Tilaisuus on maksuton. Tarjoamme runsaan buffettilounaan ja kahvit. Lisäksi saat REBOUND-tuotepaketin ja arvomme kaikkien osallistuneiden kesken 100 euron lahjakortin Hankkijalle!

Ilmoittautuminen mennessä:

mia.landauer@ulapland.fi.

Lähetä ilmoittautumisesi ja mahdolliset ruokarajoitteet sähköpostilla 17.4.2025

Tarkemmat tiedot työpajasta toimitetaan ilmoittautuneille.

Lämpimästi tervetuloa keskustelemaan!

Lisätietoja:

Mia Landauer, projektikoordinaattori ja tutkija, puh. 040 484 4154

Henri Wallén, tutkija,

puh. 040 484 4239

Arktinen keskus, Lapin yliopisto

Pohjoisranta 4, 96200 Rovaniemi

REBOUND-projekti:

www.arcticcentre.org/FI/rebound

Essi Saarinen haastattelee Maarit Liima-taista Sarkamessuilla tammikuussa

Sarkamessut Seinäjoella 31.1-1.2.2025

Millainen on hyvä lannanluovutus sopimus - MTK:n juristi Kimmo Tammen aiheena biokaasutilaisuudessa Kälviällä 22.1

Tietovirta-hanke vauhdissa -

ajankohtaista aurinkovoimasta ja maatilojen muutoskyvykkyydestä

Maatalous elää jatkuvassa muutoksessa. Muutokset toimintaympäristössä sekä kasvavat osaamis- ja vastuullisuusvaateet tuovat haasteita, mutta myös mahdollisuuksia. Juuri tässä kohtaa Tietovirta-hanke astuu kuvaan – tarjoamme maatalousyrittäjille tietoa ja työkaluja, jotta he voivat navigoida muutoksissa ja kehittää tilojaan kestävästi ja kannattavasti.

Aurinkovoimahankkeet - mitä maanomistajan pitää tietää?

Helmikuussa järjestetyssä aurinkovoimahankkeita käsittelevässä webinaarissa käytiin läpi keskeisiä sopimus- ja lupa-asioita sekä hankkeiden etenemistä. MTK:n kenttäpäällikkö Markku Ek Dahl kokosi maanomistajille tärkeimmät asiat:

- **Aurinkovoimahankkeiden** lupaprosessi on yksinkertaisempaa kuin tuulivoimahankkeiden, mutta käytännöt vaihtelevat kunnittain
- **Usein** aurinkovoimalat rakennetaan tuulipuistojen yhteyteen, jolloin voidaan hyödyntää samaa muuntamaa ja siirtolinjaa
- **Aurinkovoimahankkeissa** vuokraan yleensä koko tarvittava alue
- **Maanomistajan** tulee tarkistaa sopimusluonnokset huolellisesti ja tarvittaessa käyttää asiantuntijaa
- **Sopimuksella** ei tulisi rajoittaa vuokrattavan alueen ulkopuolista käyttöä, ainakaan ilman erillistä korvausta

- **Tukioikeuksien** kannalta oleellista on hallintaoikeus, jonka tulee siirtyä vasta kun rakentaminen tosiasiallisesti alkaa
- **Sopimuksen** euromääräiset korvaukset ja vuokrat tulisi sitoa elinkustannusindeksiin, ja sopimuksessa tulisi olla irtisanomismahdollisuus, jos hanke ei etene

Muutoskyvykkyys on tulevaisuuden valttikortti

Maatilojen toimintaympäristö muuttuu vauhdilla, ja yrittäjiltä vaaditaan entistä enemmän joustavuutta ja ennakointia. Tulevaisuuden maatala menestyy, kun sen vetäjä osaa sopeutua muutoksiin ja hyödyntää uusia mahdollisuuksia. Muutoskyky ei tarkoita vain reagoimista haasteisiin, vaan myös aktiivista kehittämistä ja uusien ratkaisujen etsimistä. Tietovirta-hanke tukee tätä tarjoamalla ajankohtaista tietoa, verkostoja ja käytännön työkaluja.

Perunapäivä Kalajoella 21.1.2025

Muutos ei kuitenkaan ole pelkkää liiketoimintaa – myös yrittäjän hyvinvointi on avainasemassa. Jatkuvat paineet ja epävarmuus voivat kuormittaa, mutta kun oma jaksaminen on kunnossa, päätöksenteko on selkeämpää ja tulevaisuuteen on helpompi suhtautua luottavaisesti. Hyvinvoiva yrittäjä = muutoskyvykäs maatala.

Kevään ohjelmaa - tule mukaan!

Tietovirta-hanke järjestää kevään aikana mielenkiintoisia tilaisuuksia, joissa käsitellään mm. turvemaiden viljelyä, maatalouspolitiikan pitkän aikavälin näkymiä ja bioturvallisuutta. Maaliskuussa starttaavat Aamukahvit-etätilaisuudet, joissa pureudutaan ajankohtaisiin aiheisiin rennolla otteella. Kannattaa pysyä kuulolla ja tulla mukaan! Hankkeen tapahtumia voi seurata Facebookissa ja Instagramissa sekä verkkosivulla www.kpedu.fi/tietovirta.

Maatilojen varautumiskysely - vastaa ja vaikuta

Haluamme kartoittaa maatilojen varautumista ja riskienhallintaa – siksi olemme yhteistyössä asiantuntijoiden kanssa laatineet kyselyn, joka jaetaan maaseututoimistojen kautta hankealueen maataloille. Vastaaminen kannattaa, sillä tulokset auttavat tunnistamaan tilojen

vahvuuksia, maatalosi toimintaan liittyviä riskejä ja kehityskohtia poikkeustilanteissa.

Näin alkuvuosi on sujunut

Vuosi on käynnistynyt vauhdikkaasti! Olemme järjestäneet mm. perunantuotannon ja -jalostuksen kehittämiseen keskittyneen tilaisuuden Kalajoella, biokaasutilaisuuden Kälviällä ja tuottajaorganisaatiota käsittelevän tapahtuman Ala-Temmeksellä sekä ajankohtaiset vertailaisuudet webinaareina helmikuussa. Lisäksi kasvinsuojeluwebinaarissa pureuduttiin punahomeen torjuntaan ja toksiinimäärien vähentämiseen viljaerissä. Uutena avauksena julkaisimme myös ensimmäisen "Tutkittua tietoa maataloilille" -uutiskirjeen, jonka aiheena oli maaperätutkimus.

Keitä me olemme?

Tietovirta-hanketta toteuttavat Kes-

ki-Pohjanmaan koulutusyhtymä, MTK-Pohjois-Suomi, MTK Keski-Pohjanmaa ja ProAgria Keski-Pohjanmaa yhdessä eri sidosryhmien kanssa. EU:n osarahoitteinen hanke saa EU:n maatalousrahoitusta Pohjois-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Kainuun Ely-keskusten kautta.

Meihin voi olla yhteydessä missä tahansa hankkeeseen liittyvässä asiassa – olipa kyseessä idea, kysymys tai yhteistyöehdotus!

- **MTK-Pohjois-Suomi:** Johanna Huotari, p. 050 471 6882, johanna.huotari@mtk.fi
- **Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä:** Ritva Jaakkola, p. 044 7250 625, ritva.jaakkola@kpedu.fi
- **MTK Keski-Pohjanmaa:** Niko Hyppönen, p. 050 433 6432, niko.hypponen@mtk.fi
- **ProAgria Keski-Pohjanmaa:** Jari Tikkanen, p. 0400 162 147, jari.tikkanen@proagria.fi

Kahvihetki tuottajaorganisaatioissa Helmen-Pirtillä. Yhteistyö TUO-VI-hankkeen kanssa.

LAADUKKAAT REHURATKAISUT JOKA TILALLE!

Feedex valmistaa ja myy laadukkaita maatilarehuja, hyödyntäen kansainvälisiä yhteistyökumppaneita ja uusinta tutkimustietoa. Kokemuksen ja tiedon yhdistäminen takaa rehut, jotka edistävät eläinten terveyttä ja tukevat korkeaa tuotosta.

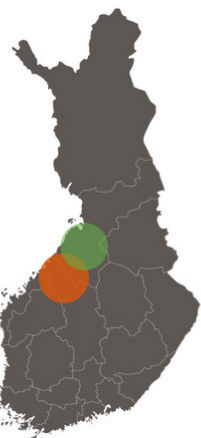
Ota yhteyttä omaan alue edustajaasi!

044 782 5090
joonas.peltola@feedex.fi

040 7059 964
marjo.pikkumaki@feedex.fi

Joonas

Hailuoto, Oulu, Lumijoki, Kempele, Muhos, Liminka, Tyrnävä, Utajärvi, Siikajoki, Raahe, Siikalatva, Vaala, Pyhäntä

Marjo

Pyhäjoki, Merijärvi, Oulainen, Haapavesi, Kärsämäki, Pyhäjärvi, Haapajärvi, Nivala, Ylivieska, Alavieska, Kalajoki, Kannus, Sievi, Kokkola

Kotisivuiltamme www.feedex.fi löydät lisätietoja rehuistamme.

Hometoksiinit

Hometoksiinit voivat aiheuttaa suuria ongelmia eläinten terveydelle ja tuotannolle. Hometoksiineja esiintyy niin viljassa, säilörehussa, kuivassa heinässä ja oljessa. Niiden vaikutukset voivat näkyä mm. heikentyneenä rehunsyöntinä, alentuneena tuotantona, luomisina ja hedelmällisyysongelmina. Viime vuosina suuria ongelmia ovat aiheuttaneet etenkin viljan sisältämät hometoksiinit, kuten DON ja Zearalenone.

Meitä löytyy ratkaisuihin: Teho-DeTox!

Teho-DeTox on monipuolinen täydennysrehu, joka sisältää toksiinisitojan lisäksi myös elävää hiivaa ja soodaa tasapainoittamaan pötsin toimintaa.

Käyttämämme toksiinisitoja on toiminnaltaan:

Turvallinen - se ei vaikuta negatiivisesti muihin ravintoaineisiin

Laaja-alainen - suureen määrään erilaisia toksiineja

Luonnollinen - hiivasta eristetty ja kehitetty tuote

Nopeatehoinen - teho näkyy jo kahdessa viikossa

Ota yhteyttä niin kerromme lisää!

Liput 5€, alle 16-vuotiaat ilmaiseksi

Kevät RIEHA RAVIKESKUS KESKINEN

Sunnuntaina 16.3. alkaen klo 13

Ylivieskan Keskisen raviradalla

Tervetuloa!

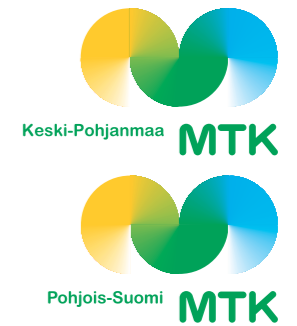
mm. Poni- ja hevosajelua
Tikkumakkaranpaistoa

Seuraa meitä
@ylivieskanravit
ravikeskuskeskinen
www.ylivieskanravit.fi

Kauden avaus
RAVIT

Olemme mukana Ryskypäivillä 28.-29.3.2025

Meitä voi tulla tapaamaan osastolta 32. ja 33.

Maatalousyrittäjä!

Tulevan eläkkeesi lisäksi monet etuudet lasketaan MYEL-työtulostasi.

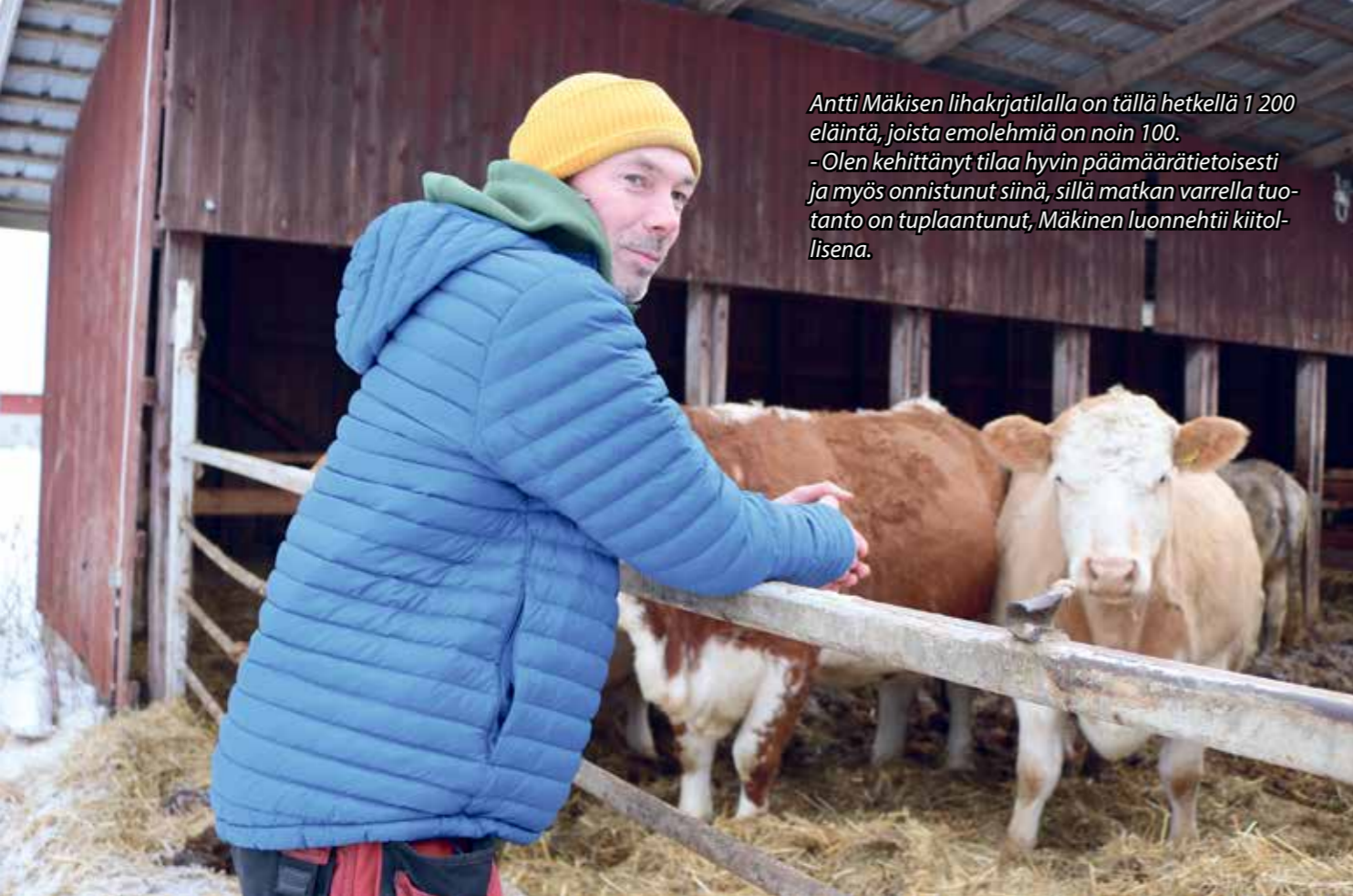
Muista pitää se ajan tasalla!

Esimerkki MYEL-työtulon vaikutuksesta ja MYEL-maksusta 2025 vuoden luvuilla.

Jos MYEL-työtulosi on vuodessa	20 000€	40 000€
Mela-sairauspäiväraha	39 €	78 € /pvä
Kelan sairauspäiväraha	46 €	72 € /pvä
Sijaisapumaksu 8 h päivältä	53 €	83 € /pvä
Vanhempainpäiväraha	1 170 €	2 330 € /kk
Tapaturmapäiväraha	56 €	111 € /pvä
Tapaturmaeläke	1 420 €	2 840 € /kk
Täysi työkyvyttömyyseläke	1 000 €	2 000 € /kk
Osatyökyvyttömyyseläke	500 €	1 000 € /kk
Vanhuuseläke (30-vuotiaan ylin eläkeikä, ei muita ansioita)	1 820 €	3 640 € /kk
MYEL-maksusi vuodessa (sis. MATA + ryhmähenkivakuutus)	2 800 €	5 750 €

Tarkista Mela-turviasi taso ► mela.fi/laskurit

Antti Mäkinen lihakarjatilalla on tällä hetkellä 1 200 eläintä, joista emolehmiä on noin 100. - Olen kehittänyt tilaa hyvin päämäärätietoisesti ja myös onnistunut siinä, sillä matkan varrella tuotanto on tuplaantunut, Mäkinen luonnehtii kiitollisena.

Tuotantoon sidonnaiset tuet tulisi kohdentaa oikein

Antti Mäkinen luotsaamalla lihakarjatilalla luottamus tulevaisuuteen on vahvalla pohjalla.

Vuosi 2024 oli tilan historiassa ensimmäinen, jolloin teuraaksi lähti 1 100 eläintä.

Teksti ja kuvat: Anne Anttila

Siikajokisen Antti Mäkinen isännöimä Antroma Oy on lunastanut paikkansa Suomen suurimpien naudanlihan tuottajien joukossa.

Tilalla on tällä hetkellä kuusi navettaa ja eläinpaikkoja yhteensä 1 200.

"Tämä riittää tällä hetkellä. Teuraskierro on tasainen ja myös kokonaiskuviot toimiva, joten alkuvuosina asetetut tavoitteet on nyt saavutettu. Tällä hetkellä keskityn olemassa olevan ylläpitämiseen sekä sen kehittämiseen. Hyvä eläinainekas ja toimivat olosuhteet ovat onnistumisen avaimista tärkeimpiä, mutta vaativat kuitenkin jatkuvaa hereillä oloa", Mäkinen luonnehtii.

Antti Mäkinen sanoo elävänsä ammattilasta unelmaansa.

Ura maatalousyrittäjänä alkoi Mäkinen kohdalla vuonna 2005. Tuolloin aikuispuolen viljelijälinjalta valmistunut Antti osti kotitalastaan puolet ja perusti vanhempiensa rinnalla maatalousyhtymän.

"Olihan se selvää, että paikoilleen ei jäädä. Jo samana vuonna, kun perustimme yhtymän, tilalle rakennettiin ensimmäinen isomman kokoluokan navetta. Elolehmille tuli sata paikkaa ja pihvisonalle saatiin tilat 160 paikan verran."

Vuosi 2005 oli hyvä lähtölaukaus tulevaan.

"Tasaisin väliajoin, hanke kerrallaan eläinpaikkoja lisättiin. Viimeisin neljän sadan paikan laajennus tehtiin vuonna 2017. Kaksi vuotta sitten otimme käyttöön myös 200-paikkaisen vuokranavetan.

Mäkinen mukaan hallittu kasvu on vienyt tilaa eteenpäin ja ennen kaikkea toivottuun suuntaan.

"Samalla kun eläinmäärä on kasvanut, myös peltoalaa on lisätty. Lisäksi emolehmille on hankittu 230 hehtaarin suuruinen ala merenrantalaitumia. Kokonaisuutena on tällä hetkellä reilut 800 peltohehtaaria", Mäkinen kertoo.

Kahden vuosikymmenen aikana Antti Mäkinen on ehtinyt näkemään myös alan muutosvirrat.

"Naudanlihan tuotanto on notkahdusten ja nousujen vuorovettoa. Olen kuitenkin alusta lähtien luottanut siihen, ettei pihvipoikia tarvitse turhaan kasvatella. Haasteista huolimatta lihansyönti jatkuu ja ainakin tällä hetkellä lihamarkkinat vetävät ja näkymät ovat muuten-

Mäkinen tilalla ollaan oltu kautta aikojen hyvin edistyskellisiä.

- Olimme ensimmäisten joukossa hankkimassa pyöräkuormaajaa myös tilan töihin. Pyöräkone taipuu moneksi, kuljetamisesta rehusiilojen polkemiseen, Antti paljastaa.

kin hyvin suotuisat. Vielä kun saisimme kohdennettua tuotantoon sidonnaiset tuet oikeisiin osoitteisiin. Valitettavasti tukipolitiikka on sekava ja myös käytäntöä muutellaan vuosittain", Mäkinen kuvailee.

Vaikka itse lihamarkkinat ovat myötätuulussa, niin uhkakuvista suurin on tällä hetkellä kuitenkin epävakaa maailmantilanne sekä niistä johtuvat erilaiset kriisi- ja häiriötilanteet.

"Huoltovarmuus ja omavaraisuus ovat asioita, joita täytyy myös omalla tilalla päivittää. Viljan ja säilörehun suhteen olemme omavaraisia, samoin kuin vierestä virtaavan jokiveden. Suurimmat solmukohdat ovat kuitenkin polttoaine, sähkö sekä tietoliikenneverkko. Mietittävää riittää, myös mahdollisen liikekannallepanon takia. Tällöin joudumme tekemään tärkeitä toimia muun muassa kaluston ja työntekijöiden suhteen", Mäkinen pohtii.

Naudanlihan tuottajana Antti Mäkinen luotsaama Antroma Oy on luonut kuitenkin selkeän toimintamallin, josta löytyy vipuvartta myös mahdollisten kriisistä häiriötilanteiden varalle.

"En ole jättänyt mitään yhden kortin varaan. Meillä on hyvät työntekijät ja tarvittaessa lisävahvistusta on saatavilla myös hyviltä yhteistyökumppaneilta. Harjoitamme myös laajapintaista koneurakointia, joten sen myötä myös konekanta on kappalemäärältään monipuolinen ja runsas. Niinpä tiukan paikan

tullen voimme luovuttaa kalustoa vaikka armeijan käyttöön."

Pitkän linjan maatalousyrittäjänä Antti Mäkinen ei sulje silmiään myöskään uuden oppimiselta.

"Farmarina olen paljon vartija ja pärjätäkseen on kuljettava etukenossa myös tiedon suhteen. Yksi tärkeimmistä opeista on pitää puskurit kunnossa. Kun talous on tasapainossa, kassavirta ei yskähtelee myöskään muutosten edessä", Antti Mäkinen tietää kertoa.

"Naudanlihan tuotanto on notkahdusten ja nousujen vuorovettoa"
Antti Mäkinen

OSTAMME

TEURASNAUTAA

- Pohjois-Suomi, Keski-Pohjanmaa
- nopeat noudot
- rahtiteurastus

Teurasnauдат:

0400 251 127

Vasikat:

0400 684 737

toimisto@viskaalin.fi

TILA JA TEURASTAMO - Muhos

www.viskaalin.fi

Hinauskeskus Pohjanmaa
0500 280482

Hinauspalvelu Raahе
0400 177 636

Nosto ja kuljetuspalvelu
0409603541

- Hinaukset
- Vaihtolavapalvelu
- Konekuljetukset
- Nostotyöt

hinaus@hinauskeskuspohjanmaa.fi
www.hinauskeskuspohjanmaa.fi

Noen kolome poenttie

1 Palasin taas töihin vuoden 2025 alusta. Poissa ollessa aika kului nopeasti ja paluu tulikin vastaan yllättävän nopeasti. Tauko teki ihan hyvää, olenhan ollut järjestön leivissä jo vuodesta 2001 lähtien. Asun edelleen Paltamossa kotitalollani, jossa minulla on metsätaloutta ja pieniä konehommia. Pellot olen vuokrannut aktiivitalan käyttöön. Työtehtävistä johtuen tai siitä huolimatta harrastan yhdistystoimintaa muutamassa järjestössä.

2 CAP, aktiiviviljelijä ja Ukrainan mahdollinen EU-jäsenyys ovat esimerkkejä asioista, jotka ovat olleet vahvasti esillä tiedotusvälineissä. Ukrainaa lukuun ottamatta teemat ovat olleet keskusteluissa mukana jo pitkän aikaa, mikä kertonee teemojen haastavuudesta. Tulevaisuuden kannalta on tärkeää saada ratkaisut kahteen ensimmäiseen asiaan. Sen sijaan Ukrainassa pitää saada ensin sota päätökseen, jotta siellä päästäisiin suunnittelemaan tulevaa. Mahdollinen jäsenyys EU:ssa on todella merkittävä vaikutuksiltaan, sillä maataloustuotannon määrä suhteessa nyky-EU:n tuotantoon on suuri. Ukrainan liittyminen kasvattaisi EU:n jo ennestään mittavaa maatalousbudjettia neljänneksellä. Tosin kaikki ymmärtävät, että budjetti ei tule kasvamaan, vaan pikemminkin päinvastoin. Tämähän taas tarkoittaisi yksikkökohtaisen tuen alenemista tai rahoituskohteiden karsimista.

3 Liittomme alueella on tullut muutoksia tuottajayhdistyksien määrässä. Viimeisimmän yhdistymisen (Ala-Temmes, Temmes, Liminka) seurauksena syntyneen MTK Niittylakeus ry:n jälkeen meillä on 27 yhdistystä. Seuraavaa yhdistymistä ollaan valmistelemasa. Tätä asiaa kannattaa pohtia oman yhdistyksen toimintaedellytysten kannalta; miten löytyy luotamushenkilöitä, onko yhteistyömahdollisuuksia olemassa tai jäsenten aktiivisuus ylipäätään. Mikäli haluatte pohtia tätä tai jotain muuta asiaa yhdistyksenne toimintaan liittyen, voitte olla yhteydessä Hanneen, Miian tai minuun.

Lopuksi vielä neljäs poentti: Muistakaa, että ruokaa tarvitaan joka päivä ja ainakin toistaiseksi se raaka-aine/jaloste tuotetaan pelloilla ja tuotantorakennuksissa teidän kaikkien toimesta. Vaikka julkisuudessa tätä totuutta yrittäänkin väännellä suuntaan jos toiseenkin.

Olkaa siis ylpeitä työstänne ja itsestänne!

Tapaamisiin,
Markku

Pitäisikö panostaa metsien kasvuun enemmän?

Hakkuiden vähentäminen Suomessa ei pysäytä ilmastonmuutosta. Rajoituskaavailujen sijaan on keskityttävä metsien kasvun ja ilmastokestävyyden vahvistamiseen. Panostukset metsien hoitoon ovat kustannustehokas tapa hillitä ilmastonmuutosta ja turvata maakuntien taloutta. Pohjois-Suomessa hakkuiden rajoittaminen, niin yksityismailla kuin valtion maillakin, merkitsisi maaseudun työpaikkojen menetystä, infran rapistumista ja investointien vaarantumista.

Ensisijainen keino ilmastonmuutoksen hillinnässä on fossiilisten päästöjen vähentäminen. Samalla on siirryttävä kiertotalouteen ja uusiutuvien raaka-ainesten ja energian käyttöön. Esitys hakkuiden rajoittamisesta hidastaisi biotalouteen siirtymistä ja johtaisi metsien hiilensidontakyvyn pienenemiseen.

Ikääntyneiden metsien uudistushakkuiden rajoittaminen pienentäisi hiilinielua, koska nuorten, voimakkaasti hiiltä sitovien metsien osuus vähenisi. Ikääntyneissä metsissä erilaisten tuhojen riski kasvaa ja hiilivarasto voi kääntyä päästölähteeksi. Nuorissa metsissä kasvatushakkuiden rajoittaminen vähentäisi jalostuskelpoisen puuaineksen kertymää. Erityisesti arvokkaimman järeän sahapuun määrä vähenisi.

Suomen ja maakuntien taloudelle hakkuiden rajoittaminen olisi myrkkyyä, koska se johtaisi puunjalostuksen ja koko sitä tukevan arvoketjun supistumiseen. Puupohjaisten tuotteiden tarve maailmalla ei ole vähenemässä ja ne tehtäisiin jatkossa muissa maissa. Vastaavasti myös hakkuut siirtyisivät tutkitusti muualle maihin, joissa riskit biodiversiteetin heikkenemisestä ovat suuremmat kuin EU-alueella.

Rajoituskaavailujen sijaan on keskityttävä metsien kasvun ja ilmastokestävyyden vahvistamiseen. Panostukset metsien hoitoon ovat kustannustehokas tapa hillitä ilmastonmuutosta ja turvata maakuntien taloutta. Tärkeimpiä keinoja ovat jalostetun metsänviljelymateriaalin käyttö, tehokas metsän uudistaminen, taimikon varhaishoito, voimakkaiden harvennusten välttäminen sekä puuston kiertoajan pidentäminen. Kivennäismailla kasvatuslannoitus ja suometsissä tuhkalannoitus ovat nopeita keinoja lisätä metsien kasvua ja näin hiilensidontaa. Näillä toimilla on mahdollista täysimääräisesti saavuttaa noin 10 miljoonan kuutiometrin vuotuinen kasvunlisäys 20–30 vuoden kuluessa eli 10 prosentin lisäkasvu nykyiseen verrattuna.

Kasvun lisäämistöimet ja metsien käyttö voidaan toteuttaa niin, että myös metsien muut ekosysteempipalvelut, monimuotoisuus ja vesien kunto turvataan entistä paremmin.

kenttäpäälliköt
Seppo Miettunen
Markku Ekdahl
MTK Metsänomistajat

RYSKYBILEET
PE KLO 19
AKUSTIIKASSA!

SUURET RYSKYPÄIVÄT YLIVIESKASSA

YLI 150
YRITYSTÄ
MUKANA!

KAIKKIEN AIKOJEN OHJELMAKATTAUS!

KATSO LISÄÄ WWW.RYSKYPÄIVÄT.FI

Perjantaina 28.3.
Hovimuusikko Ilkka

Perjantaina 28.3.
Maalaistohtori
Kiminkinen

Koko Ryskypäivien ajan
aurinkoinen
Nelly Korpikoski

**Arvonnassa
huikeat Ryskypalkinnot!**

UUSI UPEA
CASE IH 75A!

UUSI CF MOTO
450 LONG T3B!

Perjantaina 28.3.

Klo 9.00

Osastot aukeavat
Konekentällä ja sisäosastoilla

Klo 10.00

Ryskypäivien avaus, valtuuston puheenjohtaja
Juha Koskela | Ryskyn ulkokentällä

Klo 12.00

Paneeli - Hometoksiinit viljanviljelyssä
Ryskyn sisähallissa

Paneelin puheenjohtaja
päätoimittaja Pentti
Törmä

Mari Vainio,
Viljapäällikkö,
LantmännenAgro

Sami Nivala,
Puheenjohtaja, viljelijä,
MTK Pohjois-Suomi

Juho Hautsalo,
Tutkija
LUKE

Lauantaina 29.3.

Klo 10.00

Juhlapuhe, maa- ja metsätalousministeri
Sari Essayah | Ryskyn ulkokentällä

Klo 10.00

Osastot aukeavat

Klo 11.00

Paneeli - Onko rajat pysyvät?
Ryskyn sisähallissa

Paneelin puheenjohtaja
projektipäällikkö
Anja Takkunen

Juha Koskela,
Ylivieskan valtuuston
puheenjohtaja

Janne Jukkola,
Kansanedustaja (Kok.)

Timo Mehtälä,
Kansanedustaja (Kesk.)

Antti Kangas,
Kansanedustaja (PS)

Lauantaina 29.3.

Klo 13.00

**Paneeli - Maakuntien
mahdollisuudet Suomessa**

Ryskyn sisähallissa

Paneelin puheenjohtaja
päätoimittaja
Jouni Kempainen

Sari Essayah,
Maa- ja
metsätalousministeri

Mikael Pentikäinen,
Toimitusjohtaja,
Suomen Yrittäjät

Elsi Katainen,
Europarlamentaarikko

Juha Marttila,
MTK:n puheenjohtaja

MARKKINOINTI
J KORKIA-AHO OY

ryskypaivat.fi

Seuraa meitä
myös somessa!

RYSKYJUNA KULKEE LAUANTAINA!

AIDOSTI KOTIMAINEN JA KESTÄVÄ

Yhdessä annamme mahdollisuuden parempaan.

SNELLMANIN LAATULUPAUKSEN mukaan asiakkaat ja kuluttajat voivat aina luottaa siihen, että me Snellmanilla kunnioitamme ihmisten, eläinten ja ympäristön hyvinvointia. Tämä tarkoittaa käytännössä jäljitettävää vastuullisuutta läpi koko ketjun. Siitä syntyy onnistumisen maku, joka maistuu hyvältä sekä suussa että omassatunnossa.

TAVOITTEEMME ON KESTÄVÄ LIHAKETJU, jossa eläinten hyvinvointi ja tuotteen laatu ovat aina fokuksessa. Tämä vaatii hyvän kokonaisuuden, eli toimivan konseptin, jossa kannamme yhteisesti vastuun sekä nykyhetkestä että tulevista. Kun tavoitteet ovat selkeät, asiat toimivat ja ihmisetkin voivat hyvin, niin olemme onnistuneet yhdessä. Yhdessä annamme mahdollisuuden parempaan.

snellman.fi | anelma.snellman.fi | anelma3.snellman.fi

ON TAITO OLLA AITO.

Nyt on puukaupan aika!

ARTO VILPPOLA
hankintaesimies
p. 044 501 0000
arto.vilppola@hasa.fi
SIEVI, KANNUS, KALAJOKI,
KOKKOLA, TOHOLAMPI,
KAUSTINEN, VETELI

MARKO VILPPOLA
hankintaesimies
p. 040 842 9024
marko.vilppola@hasa.fi
ALAVIESKA, KÄRSÄMÄKI,
NIVALA, YLIVIESKA

ISMO HUOVINEN
hankintaesimies
p. 044 369 7280
ismo.huovinen@hasa.fi
HAAPAJÄRVI, REISJÄRVI,
LESTIJÄRVI, HALSUA,
PERHO, KINNULA, KIVIJÄRVI

PERTTI ENGMAN
hankintaesimies
p. 040 759 2532
pertti.engman@hasa.fi
HAAPAVESI, MERIJÄRVI,
OULAINEN, SIIKALATVA
(PIIPPOLA, PULKKILA),
PYHÄJOKI, PYHÄNTÄ

ILPO HUOVINEN
hankintaesimies
p. 044 769 4880
ilpo.huovinen@hasa.fi
IISALMI, KEITELE, KIURUVESI,
PIELAVESI, VIEREMÄ, KAJAANI
(VUOLIJOKI)

ARI POUTIAINEN
hankintaesimies
p. 0400 509 543
ari.poutiainen@hasa.fi
SIIKALATVA (KESTILÄ,
RANTSILA), LIMINKA,
LUMIJOKI, MUHOS, RAAHE,
VIHANTI, SIIKAJOKI, TYRNÄVÄ,
UTAJÄRVI, VAALA

MARKO SIEKKINEN
hankintaesimies
p. 044 769 4886
marko.siekkinen@hasa.fi
PIHTIPUDAS,
PYHÄJÄRVI, VIITASAARI

HASA
Pihkassa puuhun
www.hasa.fi

Agri Neuvoksella laadit helposti viljelysuunnitelman ja lohkokirjanpidon kasvukaudelle ja tavoitteet tuleville vuosille.

Lasket näppärästi lannoituksen ohjelma-kauden mukaisilla ravinnepitoisuuksilla. Suunnittelet jaetun lannoituksen ja säästät lannoitekuluissa. Kohdistat viljavuusnäytteet ohjatusti kasvulohkolle.

Lohkohistoriasi ja lohkokarttasi saat noudettua näppärästi Vipu-palvelusta. Agri Neuvos myös ohjaa sinut oikeisiin valintoihin viljelykiertovaatimusten suunnittelussa.

Ota yhteyttä ja kysy lisää!
puh. 017-264 2642
myynti@suonentieto.fi

Yhdistä Agri Neuvos AgriSmartiin. Voit kuitata viljelytapahtumat jo pellolla ja saat lohkokirjanpitosi kertakirjauksella ajantasalle.

Mobiilikäyttöön optimoitu AgriSmart täyttää ympäristökorvauksen tunnistussovelluksen vaatimukset.

MTK Pohjois-Suomen maaseutunuoret ovat ehtineet jo monenlaista tähän alkuvuoteen. Järjestäytymiskokous pidettiin Kajaanissa 30-31.1.2025 ja sen yhteydessä ryhmädyttiin lumisten kisailujen avulla. Lisäksi ideoitiin tulevaa toimintaa ja sitä, että miten saataisiin enemmän nuoria mukaan toimintaan.

Maaseutunuoret ovat myös pelanneet sähköturnauksessa yhdessä Keski-Pohjanmaan maaseutunuorten kanssa Ylivieskassa 15.2.2025. Pelit olivat kiivaat, mutta tasaiset. Samana päivänä vierailtiin Ojasaaren biokaasulaitoksella ja kuultiin hyvää tietoa laitoksen alkumetreistä ja mitä perustamiseen kuuluu.

Seuraavaksi maaseutunuoret viettävät Kevättrijätkä Levillä 10-12.4.2025. Sinne on saatu todella hyvin sponsoreita, joten kannattaa laittaa ilmoittautumista vetämään. Tavataan Levillä!

Maaseutunuorten kevätparlamentti 2025

Maaseutunuorten kevätparlamentti 2025 – Edunvalvonnan tulevaisuudentekijät järjestettiin Helsingissä 11-12.2.2025. Heti kärkeen pääsimme vierelemaan ministeriössä ja ministeriön strategiayöpajoissa pääsimme vaikuttamaan ruokastrategian kehitysprosessiin.

MTK Pohjois-Suomen maaseutunuorten valiokunnan varapuheenjohtaja Topi Puurunen kommentoi ministeriövierailua: "Maa- ja metsätalousministerin Sari Essayahin ja valtiosihteeri Päivi Nergin puheenvuoroissa oli mukava kuulla, kuinka ministeriössä aidosti etsitään keinoja maatalouden kannattavuuden parantamiseksi. Lisäksi se, että ministeri on havainnut viljelijöiden korkean iän sekä vähäisen sukupolvenvaihdoksen

Maa- ja metsätalousministerin Sari Essayah maaseutunuorten kevätparlamentissa.

määrän. Minusta on tärkeää, että tämä todetaan ja tunnustetaan sektorin joka tasolla. Toivottavasti tulevat poliittiset päätökset ovat sellaisia, että aiempaa useampi nuori uskaltaisi ryhtyä maatalousyrittäjäksi."

Illallisella saimme seuraamme poliittisten nuorisojärjestöjen edustajia ja erätaukokeskusteluihin jakauduttiin kolmeen ryhmään ja sekös siivitti keskustelut hyvään vauhtiin. Topi Puurunen koki, että "Erätaukokeskustelu oli hyvä tilaisuus puhua itse ja kuulla toisia. Ainoana miinuksena, että aika loppui kesken. Juttua olisi varmasti riittänyt pidemmäksikin aikaa."

Kevätparlamentin toisena päivänä käytiin läpi maaseutunuorten yleisiä asioita ja perehdyttiin kriisiviestintään MTK:n viestintäjohtaja Jussi Martikaisen johdolla. Kevätparlamentista kotiin palasi hyväntuulinen joukko alueemme tulevaisuudentekijöitä. "Usko suomalaiseen maatalouteen sekä oman työn tärkeyteen kasvoi entisestään. Nämä ovat hienoja reissuja ja kaupan päälle saa uusia tuttuja ympäri Suomen!", tuumasi Topi.

Nyt on oikea aika tehdä satovakuutus.

Sään ääri-ilmiöitä esiintyy aikaisempaa useammin ja kevätkuivuuden ja voimakkaiden syysateiden ennustetaan lisääntyvän.

Elämänturvayhtiönä haluamme tukea maatilayrittäjää vaikeinkin aikoina. LähiTapiolan Satovakuutuksella turvaat satosi poikkeuksellisten sääilmiöiden varalta.

Lue lisää lahitapiola.fi/satovakuutus

Palveluntarjoajat: LähiTapiolan alueyhtiöt

LÄHITAPIOLA

Keskisen Ponikerhon ohjaaja Emma Tolonen opettaa ja kouluttaa kerholaisten käytössä olevat ponit. Tässä 3-vuotias Rupsu-poni valmistautumassa ajo-opetuslenkille.

Keskisen Ponikerhosta iloa ja yhteisöllisyyttä

Teksti ja kuvat: Katri Helminen

”Hyvä Rupsu”, kannustaa Emma Tolonen nuorta ponia, kun kärryjen vetämisestä harjoitteleva poni lähtee rauhallisesti liikkeelle. On enää kuukausi aikaa ponikerhojen alkuun, ja siihen mennessä Rupsu on oppinut niin paljon, että se voi toimia opetusmestarina lajin pariin tuleville lapsille.

Keskisen Ponikerho aloitti toimintansa vuosi sitten. Kerhon vetäjänä toimii Emma Tolonen, ponit ovat Pauliinan Tallin poneja, ja kerho toimii yhteistyössä Ravikeskus Keskisen kanssa. Ylivieskan Niemelänkylällä sijaitsevalla tallilla on kerholaisten käytössä viisi shetlanninponia, ja harjoituksissa on joskus mukana myös tallin isoja hevosia.

”Paras opetusponi on sellainen, joka osaa lukea ihmistä. Jos lasta vähän jännittää, niin tällainen poni liikkuu rauhallisesti, vähän rämäpäisemmän kanssa sitten voi ponikin vähän innostua. Täl-

laista ominaisuutta ei voi opettaa ponille, vaan joillain on tällaista tunneälyä enemmän kuin toisilla”, Emma selvittää.

Ponikerho toimii kurssimuotoisesti, ja alkeiskurssien alaikäraja on kuusi vuotta ja jatkokurssien 10 vuotta. Vuoden aikana on noin viisi kurssia, joista kukin koostuu viikoittain 6–8 kertaa. Kurssilaiset oppivat ponin käsittelyä, hoitamista, hevosiemaitoja, valjastamista ja ajamista. ”Mikäli innostusta riittää, pidämme loppukesällä ponijokorttikurssin. Sen läpäissemiä on oikeus ohjastaa ponia ravikilpailuissa”, kertoo Emma.

Emma on opiskellut hevosenhoitajaksi ja suorittanut Suomen Ratsastajainliiton ja Hippoksen hevoserho-ohjaajakoulutuksen. ”Minä olen niin innoissani näistä kerhoista, on ihanaa opettaa poniasiaa, ja ehkä vielä tärkeämpää ja ihanampaa on nähdä miten lapset ystäväystyvät ja yhteisöllistyvät. Vanhemmat voivat tuoda lapsensa pihalle, mutta talliin heitä ei huolita. He hämmästyisivät, jos saisivat

tietää miten rohkeita ja reippaita kurssilaiset ovat ilman vanhempia”, Emma nauraa.

Pauliinan Tallin omistaja Pauliina Annala (vas.) sekä kerho-ohjaaja Emma Tolonen vastaavat Keskisen Ponikerhon toiminnasta.

PUUKAUPPOJEN VUOKSI EI TARVITSE VÄÄNTÄYTYÄ SOLMUUN

Viisas pääsee vähemmällä, sillä Metsänhoito-yhdistykseltä saat tietoa ja apua puukauppojen tekemiseen.

Halutessasi voit antaa koko puukaupan hoidettavaksemme, hyväksyt vain tarjouksen ja me huolehdimme kaikesta muusta. Puukauppojen solmut ovat meille tuttuja, joten ota rennosti ja nauti metsäsi tuomasta turvasta pankkitililläsi. Mhy.fi/puukauppa

Tarvitsetko apua tuotantoeläimiin, peltoihin, kannattavuuteen, maisemanhoitoon tai maatalouden ympäristöasioihin liittyen?

Onnistumme yhdessä!

Hyödynnä palveluihin Neuvo-rahaa!

proagria.fi/proagria-pohjois-suomi

ProAgria Pohjois-Suomi

Tuottajien omistama lakitoimisto

ArvoLex Oy on erikoistunut maa- ja metsätaloustuottajien, maaseudun yrittäjien, kiinteistönomistajien ja perheiden lakiasioihin ja kiinteistöjen arviointiin.

Olemme lakitoimisto, jossa on perinteistä laajempi palvelutarjonta ja lisäarvomme on hyvä maaseudun tuntemus tuottajien omistamana lakitoimistona.

Lakimiehemme ja kiinteistöarvioijamme hoitavat toimeksiantoja maanlaajuisesti. Palvelemme asiakkaitamme neuvonnasta oikeudenkäynteihin asti.

Palvelumme kaikkiin elämäntilanteisiin löydät kotisivuiltamme. MTK:n ja MHY:n jäsenenä tarjoamme sinulle merkittäviä etuja (mtk.fi/jasenelle).

Löydät meidät verkossa osoitteesta: www.arvolex.fi

ESPOO
p. 020 7411 050

SEINÄJOKI
p. 020 7411 066

OULU
p. 020 7411 064

Kiinteistö ja rakentaminen, tieasia, kaavoitus, maankäyttösopimus ja kehittämiskorvaus, tuuli- ja aurinkovoimasopimus, ympäristöasia ja -lupa, maa-ainesasia, kaivoslainsäädäntö, luonnonsuojelualue, maaperän saastuminen ja jäteasia, vahingonkorvausasia, riita-asian neuvottelu ja oikeudenkäynti, perhe- ja jäämistöasia, pesänjako ja -jakaja, SPV-asia, lunastustoimitus ja -korvaus, maa- ja metsätalouskiinteistön, omakotitalon, lomakiinteistön, maa-aines- ja raakamaa-alueen, kaupunkialueen ja toimitilakiinteistön arviointi

Kuvat: Jari Ahlholm

Niina Keränen ja projektikoordinaattori Matti Moller Oulun kulttuurisäätiöltä.

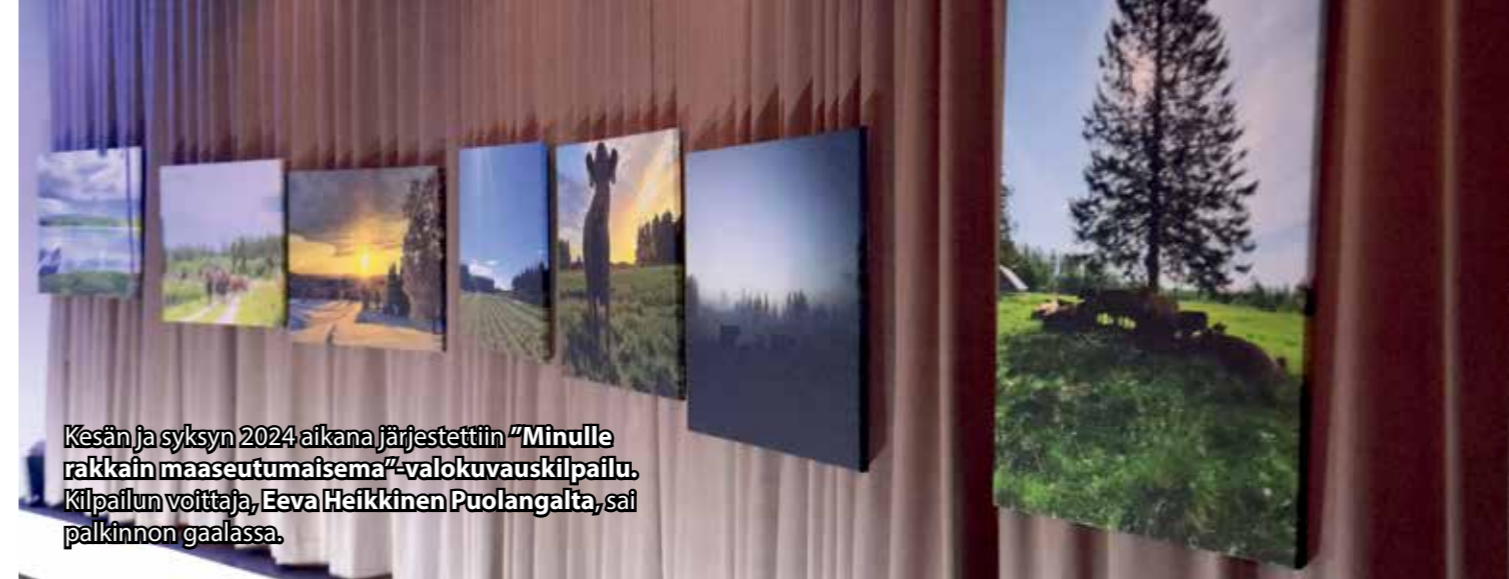
Maaseutugaala 2024

MTK Pohjois-Suomi järjesti Maaseutugaalan 23.11.2024 Oulussa. Gaalaa oli toivottu pitkään ja nyt pääsimme juhlimaan yhdessä. Paikalle saapui iloinen ja juhlava joukko viljelijöitä, tuottajia, yrittäjiä, MTK:n jäseniä, yhdistysten edustajia, johtokuntaa, opiskelijoita, sidosryhmän edustajia ja suomalaisen ruuan ystäviä.

Illan aikana kuultiin juhlapuheita Pohjolan Maidolta, Pohjolan Osuuspankista ja maaseutunuorten valiokunnan puheenjohtajalta, sekä söimme kolmen ruokalajin illallisen. Hauskan tietovisan järjestivät meidän maaseutunuoret. Tanssimaankin päästiin The Monkeys-bändin biisien myötä.

Oulu on Euroopan kulttuuripääkaupunki vuonna 2026 ja Arctic Food Lab on ohjelmakokonaisuus, joka tuo esiin pohjoisen Suomen taivaan alla kasvaneiden raaka-aineiden ja arktisissa oloissa syntyneen ruoka-perinteen ainutlaatuisuutta. Vuoden **Arctic Food Lab -palkinnot: Vuoden Arctic Food Lab yritys** ja **Vuoden Arctic Food Lab yhteistyökumppani**, jalkoivat projektipäällikkö **Niina Keränen** ja projektikoordinaattori **Matti Moller** Oulun kulttuurisäätiöltä.

Kesän ja syksyn 2024 aikana järjestettiin "Minulle rakkain maaseutumaisema"-valokuvauskilpailu. Kilpailun voittaja, **Eeva Heikkinen Puolangalta**, sai palkinnon gaalassa.

Palkintoja jaettiin eri kategorioissa, palkintokategoriaehdotuksia ja palkinnon saajaehdotuksia saatiin jäseniltämme, palkintoja olivat ojentamassa johtokunnan jäsenet. Palkinnon saivat seuraavin perusteluin:

1. Positiivisin maatalousyrittäjä: Heikki Taskila, Ilveskorpi/Raahe.

Luo tulevaisuuden uskoa omalla toiminnallaan. Näkee maaseudulla olevan mahdollisuuksia ja tälle positiiviselle henkilölle maailma tarjoaa parastaan.

2. Vuoden maaseutunuori/maaseutunuoret: Kärämäen maaseutunuoret

Järjestää aktiivisesti toimintaa ja luo hyvää yhteishenkeä sekä innostaa maaseutunuoria osallistumaan tulevaisuuteen tähtäävään toimintaan.

3. Vuoden työssäoppimispaikka: Anna-Mari ja Matti Rönty, Lahden tila, Sotkamo

Mahdollistaa opiskelijoille turvallisen ja vastuullisen ympäristön, jossa opiskelija pystyy käytännön työtehtävien yhteydessä oppimaan opetus suunnitelman mukaisia kokonaisuuksia.

4. Vuoden mediavaikuttaja (tänä vuonna jaetaan kaksi palkintoa): Laura Parmainen, Roemakka, Kolmisopentila, Sotkamo

Sari ja Marko Kurikka, Kurikan lammas-tila, Siikajoki

Tuo monipuolisesti ja kiinnostavasti esille maataloutta eri medioissa laajalle ja monipuoliselle yleisölle.

5. Vuoden kuluttajateko: MTK-Kajaani ry

On tarjonnut kuluttajille monipuolista tietoutta maataloudesta ja on omalla toiminnalla tuonut kasvat kotimaiselle ruoantuotannolle, luoden positiivista mielikuvaa alueen maataloudesta.

6. Kekseliäin innovaatio: Pasi Ainasoja, Natural Indigo Finland, Nivala

Luo uutta yritystoimintaa, kehittää ja ottaa käyttöön uusia kekseliäitä ratkaisuja ja menetelmiä.

7. Vuoden maaseutuyritys: Ossi Erkkilä ja Päivi Stenroth, Kytölään Tila Oy, Nivala

Uudenlaista ajattelua edustava maaseutuyritys, joka on avoin yhteistyölle.

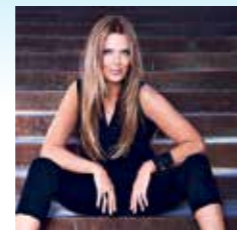

URJANLINNA

Suomen Sievin helmi

TULEVAA OHJELMISTOA 2025

LA 22.3	SAIJA TUUPANEN & EX-MIEHET
LA 29.3	TAIKAKUU
LA 5.4	MATTI-SAKARI & PEKKANISKAN POJAT
LA 12.4	KOMIAT
LA 19.4	MIKKO MÄKELÄINEN
SU 20.4	TT PURONTAKA
PE 25.4	EINI
LA 26.4	JARKKO YLI-SIKKILÄ
KE 30.4	JOHANNA RANTSI
PE 2.5	YÖLINTU
LA 3.5	ANTTI AHOPELTO
LA 10.5	SOUVARIT
LA 17.5	SAMI ROSHOLM
LA 24.5	JARKKO HONKANEN
LA 31.5	TOMMI SOIDINMÄKI
PE 6.6	JUHANA HAUKKALA
LA 7.6	J. ESKELINEN
PE 13.6	RUSKA
LA 14.6	HELMINAUHA
JUHANNUUS	
TO 19.6	WINDY ASS, SIMODEUS
PE 20.6	TT PURONTAKA
LA 21.6	MEIJU SUVAS
TI 24.6	DJ MARIOO, LASTEN DISCO
KE 25.6	DJ ETUTUKAN LEVYTANSSIT
PE 27.6	PEER GUNT
LA 28.6	TEEMU ROIVAINEN
TO 3.7	KAKE RANDELIN JA DJ ETUTUKKA
LA 5.7	ANNELI MATTILA
PE 11.7	BABLO & OTTOPOIKA
LA 12.7	SINITAIVAS
PE 18.7	BIRGI & SAMMUMATON
LA 19.7	JANNE TULKKI
LA 26.7	NEITOSET
PE 1.8	KOTITEOLLISUUS
LA 2.8	FINLANDERS
LA 9.8	HEIDI PAKARINEN
LA 16.8	HURMA
LA 23.8	MIKKO MÄKELÄINEN
PE 29.8	AKI SAMULI
LA 30.8	ÄSSÄT

Ohjelmistonmuutokset mahdollisia. Seuraa ilmoittelua!

Kesäviikonloppuisin lounas, sekä muina aikoina grilliruokaa, pizzeriaa ja a'la carte annoksia.

www.urjanlinna.net

K-CENTER OY

ulla.kiljala@k-center.fi p. 08 480 823

Maasydänjärventie 1, 85470 SIEVI

MAJOITUKSET NETTIAJANVARAUSJÄRJESTELMÄSSÄ.

KONEVARUSTEEN VÄLIAIKAISMYYMÄLÄN AVAJAISET 13. ja 14.3.

Kumpanakin päivänä
munkkikahvit ja
makkaratarjoilu
klo 9-15
Tervetuloa!

3 PARIA **10€**

VUORELLINEN TYÖKÄSINE
Koot 8-12

ERÄ **99€**

SIEVIN TURVAJALKINEET
2-laatu kenkiä

SUPERTARJOUS

29⁹⁰€

TIKAS TASO
(alumiini) 50CM
(ovh 82,00€)

6 PARIA **5⁹⁰€**

ASENTAJAN TYÖKÄSINE
Koot 7-11
Työkäsineet 10 PU-pinnoite

690€

BOXO TYÖKALUVAUNU
CLASSIC TYÖKALUILLA 143-os
(ovh 1011€)

12 KPL

39⁹⁰€

VIIMA YLEISRASVA
EP-2 400G
(ovh 57,60)

12 KPL

39⁹⁵€

**JARRUPUHDISTAJA
SPRAY**
750ML XXL
(ovh 74,40)

895€

MÖNKIJÄN TUKKIKÄRRY
ATV2000 PANKOILLA
(ovh 995€)

99€

IKH TYÖKALUSARJA
1/4" JA 1/2" 127-OS.
(ovh 149€)

10 KPL **8⁹⁰€**

KATKAISULAIKKA
Norton 125X1,0
(ovh 12,90)

konevaruste

pistää pyörät pyörimään

Pajatie 13, 85500 NIVALA
Puh. (08) 442 111 • www.konevaruste.com

*Kiitos asiakkaillemme
kannustuksesta jatkaa toimintaa
tuhoisan tulipalon jälkeen!*

Respo
perävaunuista
kovia tarjouksia
avajaispäivinä.

Löytyy kuomukärryt,
autotrailerit ja
venekärryt ym.
esim. venekärry

RESPO

TAKUU 5-VUOTTA

1290€

Sami Nivala luonnehtii itseään poikamieheksi, joka viihtyy metsästyksen, kalastuksen ja metsänhoidon parissa.

”Oma mielipiteeni on, että tuet pitää kohdentaa aktiiviselle ruuantuottajalle”
Sami Nivala

Keskustelu tukien kohdentamisesta pitää käydä nyt!

MTK Pohjois-Suomen liiton puheenjohtaja Sami Nivala kantaa huolta tuottajien jaksamisesta ja myös siitä, miten epäkohdat saadaan oikaistua. Kasvinviljelytilaa kipparoiva Nivala haluaa muutosta myös tukijärjestelmään.

Teksti ja kuvat: Anne Anttila

”**Tuet** pitää kohdentaa aktiivisille ruuantuottajille, joten jos ei ole myyntituloja, ei ole myöskään ruuantuottaja. Tämä on hyvin selkeä ja oikeudenmukainen yhtälö”.

Näin sanoo MTK Pohjois-Suomen liiton puheenjohtaja Sami Nivala, 35.

Raahessa 282 hehtaarin luomutilaa viljelevä Sami Nivala on isännöinyt gluteenittomaan kauraan erikoistunutta kotitilaansa vuodesta 2016 lähtien.

Ennen sukupolvenvaihdosta Nivala opiskeli metsätieteitä ja vaikutti ohessa myös eri järjestö- ja luottamustehtävissä. ”Järjestötaustan innoittamana lähdin

mukaan myös MTK:n riveihin. Toki alkupipinän syytti viljelijäkollega. Erityisesti viimeiset kaksi vuotta ovat olleet hyvin mielenkiintoisia, sillä puheenjohtajana olen päässyt piirtämään oman näköiset suuntaviivat myös edunvalvontapuolelle.”

Puheenjohtaja Nivala sanoo olevansa hyvin aktiivinen faktojen selvittäjä.

”En jätä mitään puolitiehen enkä vie asioita puolivalmiina myöskään eteenpäin. Työ tärkeiden asioiden äärellä on enemmän kuin pelkkää perusasioiden pyöriteltä. Viljelijäväestön kipparina minun on kyettävä pitämään kurssi suorassa ja tarpeen vaatiessa tekemään myös kurssiin muutoksia. Olen kuitenkin ylpeä, että saan seisoa omieni joukossa myös edunvalvontapuolella”. Nivala luonnehtii.

Vuodesta 2016 lähtien Sami Nivala on viljellyt kotitilaansa hyvin päämäärätietoisesti.

”Lähtötilanteessa lohkorakenne ei ollut optimaalinen. Tilusjärjestelyn jälkeen niin sanotut ulkolohkot siirtyivät pääasiassa tilakeskuksen yhteyteen ja peltoalaa pystyttiin kasvattamaan hyvin järjestyksellisesti reilusta 200 hehtaarista nykyiseen 282 hehtaariin.”

Alkujaan tilalla viljeltiin eri viljakasveja, mutta vuonna 2020 tila siirtyi luomutu-

tantoon ja sen myötä viljelyn pääpaino siirtyi luomukauran tuotantoon.

”Gluteeniton viljelykierto toimii hyvin. Ja näin kolmen tuotantovuoden kokeuksella voin sanoa, että kauran ympärille rakennettu toimintamalli oli järkevä ratkaisu. Takana on vauhdikkaat kasvun vuodet, joten jatkossa etenemme hie-man hitaammalla pykälällä. Näkymät ovat kuitenkin kaikin puolin suotuisat, joten tästä on hyvä jatkaa”, Nivala luonnehtii tyytyväisenä.

Edunvalvontapuolella riittää Nivalan mukaan kuitenkin pohdittavaa ja työ-sarkaa.

”Haasteista suurin on tällä hetkellä yleinen epävarmuus ja tämä näkyy tuottajakentällä monin eri tavoin. Elämme murroksessa, joka ei ole osoittanut minkäänlaisia hidastumisen merkkejä. Tilojen määrä vähenee ja samalla myös olemassa olevilla tiloilla on tuotantosuunnasta riippumatta erisuuruisia haasteita. Yksi ahdinkoa aiheuttavista tekijöistä on vieraalla pääomalla tehdyt investoinnit sekä korkotason nousu. Tämä yhdistelmä voi pahimmillan aiheuttaa syviäkin kriisejä.”

Myös kauppojen ylivalta aiheuttaa tuottajaportaassa huolensekaista keskustelua.

”Tähän ongelmaan täytyisi puuttua nyt terävämmiin ja peräänkuuluttavaan myös kauppaketjujen keskuudessa vastuuta ja vastuullisuutta.”

Puheenjohtaja Sami Nivalan mukaan painokasta puhetta riittää myös ohjelmakauden tukieruroista.

Puheenjohtajana Sami Nivala haluaa ajaa aktiivisen ruuantuottajan etuja. –Pidän tärkeänä, että tuottajakenttä voi hyvin. Niinpä myös ongelmat nostetaan pöydälle ja niistä keskustellaan, Nivala muotoilee.

”Puheenjohtajana haluan ajaa aktiivisen ruoantuottajan etuja ja mielestäni keskustelu tästä aiheesta pitää käydä nyt. Oma mielipiteeni on, että tuet pitää kohdentaa aktiiviselle ruuantuottajalle. Maalaisjärjellä sanoen, ohjelmakauden rahat ovat maataloustukea ruuntuotantoon ja jos taustalla ei ole laisinkaan myyntituloja, niin silloin ei ole myöskään ruuantuottaja”, puheenjohtaja Nivala selventää.

Tuottajakentän hyvinvointi on puheenjohtaja Sami Nivalalle sydämen asia.

”Puhelin saa soida. Jalkaudun mielihyvin myös kentälle, ihmisten ja elämän pariin.”

Sami Nivalan ajatuksia kuullaan myös Ylivieskan Ryskymessuilla.

”Osallistun paneelikeskusteluun, jonka aihepiiri liikkuu hometoksiineissa. Aihe on minulle erittäin tuttu, sillä olen joutunut tekemiisiin kyseisten aineiden kanssa myös omalla tilallani. Tiedän kokemuksesta, että hometoksiinien ympärillä on paljon epäkohtia. Yksi merkittävimmistä on heikot testausmenetelmät, sillä testit tehdään pika-analyysimenetelmillä ja tarkkuus on laatua ”pika-analyysi”, Nivala tietää kertoa.

Puheenjohtaja Nivalan johdolla tapahtumaan saapuu vahva edustus myös jäsenistöä.

”Tämänkertainen päiväretki tehdään komeasti junalla ja eikä ihan millä tahansa, vaan lättähätulla. Tulossa on mukava reissu ja hienoja kohtaamisia”, puheenjohtaja Nivala luonnehtii.

Aurinkovoimahankeet maanomistajan kannalta

Aurinkovoimahankeiden luvitus on tuulivoimapuistoja yksinkertaisempaa, tosin lupakäytännöt vaihtelevat paljon eri kuntien välillä. Joissakin kunnissa riittää pelkkä toimenpidelupa, toiset edellyttävät yleiskaavamuutosta ja rakennuslupaa. Usein aurinkovoimalat toteutetaan tuulipuistojen yhteyteen, jolloin voidaan hyödyntää samaa muuntamoaa ja siirtolinjaa. Myös erillishankkeita toteutetaan jonkin verran. Näissä eteen tulevat samat ongelmat siirtolinjan kanssa kuin tuulipuistoissa. Hankkeen kaikkien maanomistajien olisi hyvä pyrkiä yhteistyössä neuvottelemaan kohtuullinen vuosivuokra myös siirtolinjan alueelle. Aurinkovoimaa varten yritykset vuokraavat yleensä tarvittavan alueen kokonaan. Siten aurinkovoimahanke ei juuri kosketa varsinaisen rakennettavan alueen ulkopuolisia maanomistajia, toisin kuin tuulivoimahankeissa, joissa vuokran jakautuminen oikeudenmukaisesti hankkeen maanomistajien välillä on yksi keskeisiä kysymyksiä.

Maanomistajan on aina luettava tarjottavan sopimusluonnoksen ehdot tarkasti. Tarvittaessa kannattaa käyttää asiantuntijaa apuna, jotta ei tule allekirjoitettua kohtuuttomia ehtoja sisältävää sopimusta. Sopimuksella ei tulisi rajoittaa vuokrattavan alueen ulkopuolista käyttöä, ainakaan ilman erillistä korvausta. Erityisen tärkeänä kannattaa olla hallinto-oikeuden siirtymistä koskevien pykäliden osalta. Oikeudet maa- ja metsätalouden tukiin lakkaavat silloin kun hallinto-oikeus siirtyy. Joskus hankkeiden toteutuminen viivästyy, eivätkä kaikki hankkeet toteudu koskaan. Täyden hallinto-oikeuden tulisi säilyä maanomistajalla rakentamisen alkamiseen saakka. Euromääräiset korvaukset ja vuokrat tulee sitoa elinkustannusindeksiin ja sopimuksen vuokrapostien tulee edistää hankkeen toteutumista. Maanomistajalla tulee myös olla oikeus irtisanoa sopimus, ellei hanke etene tai toimija muuten rikkoo sopimuksen ehtoja.

Kokokansan
RYSKYBILEET
TUOMAS JOKITALO BAND

AKUSTIIKKA
YLIVIESKAN KULTTUURIKESKUS

Liput
8€

Perjantaina 28.3. - ovet kello 19.00
Tuomas Jokitalo Band kello 20.30
Baari palvelee koko tapahtuman ajan!
Liput Akustiikasta & www.lippu.fi

Oulun toimipiste:
Voudintie 2,
Oulu

Uusi osoite Oulun toimipisteellä!

Meiltä löydät kattavimman analyysivalikoiman maatalouteen, saman katon alta!
Viljavuustutkimukset, lanta-analyysit, rehuanalyysit, kasvianalyysit ja paljon muuta.

Palvelemme Oulun Limingantullissa arkipäivisin klo 8-16!

eurofins

Viljavuuspalvelu

P. 015 320 400 • PL 500 (Graanintie 7) • 50101 Mikkeli
P. 044 5885 262 • Voudintie 2 • 90400 Oulu
P. 040 8255300 • Rasintie 1a • 64700 Teuva

www.eurofins.fi/agro • Viljavuuspalvelu@ftn.eurofins.com

Maatalouden jätehuolto

Tuo meille tai tilaa nouto:

- Maatalouden muovijäte
 - AIV-muovit, käärintämuovit, tyhjät kanisterit, parsimatot yms.
- Riskijäte
 - lääkepullot, neulat
- Vaarallinen jäte
 - öljyt, hydraulikkaletkut, lannoitteet, kemikaalit, akut yms.

Kysy tarjous!

puh. (08) 410 8701
info@vestiayrityspalvelut.fi

VESTIA
YRITYSPALVELUT

Vestianväylä 80, 84100 Ylivieska

Ryskypäivillä sukelletaan ajan ytimeen

Suuren suosion saavuttaneilla Ryskypäivillä tarjotaan ajankohtainen kattaus asiaa, uutuuksia ja ajan ilmiötä. Kaikkien aikojen Ryskytapahtumassa puhutaan myös hometoksiineista sekä arjessa jaksamisesta. Näytteilleasettajia on ilmoittautunut noin 150.

Teksti: Anne Anttila

Ylivieskan Ryskytapahtuma näyttäytyy tällä kertaa entistä laajapintaisemmin.

Kaksipäiväisessä tapahtumassa sukelletaan entistä syvemmälle kansakuntaa puhutteleviin aiheisiin sekä ajan ilmiöihin.

Tapahtuman juhlapuheen pitää maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah.

Molempina messupäivinä on luvassa nähtävää ja koettavaa. Yksi odotetuimmista on muun muassa ammattilaisten Ryskypaneelit.

Perjantaille sijoitetun paneelikeskustelun aiheena ovat "Hometoksiinit viljanviljelyssä".

Panelisteina toimivat Mari Vainio, LantmännenAgron viljapäällikkö, MTK Pohjois-Suomen puheenjohtaja ja viljelijä Sami Nivala sekä LUKEn tutkija Juha Hautsalo.

Paneelia johtaa päätoimittaja Pentti Törmä.

Lauantaina paneelissa keskustellaan ajankohtaisesta aiheesta: "Onko rajat pysyviä".

Mukana keskustelemassa ovat Ylivieskan valtuuston puheenjohtaja Juha Koskela sekä kansanedustajat Janne Jukkola, Timo Mehtälä ja Antti Kangas.

Keskustelua johtaa projektipäällikkö Anja Takkunen. Lauantaipäivän toinen paneelikeskustelu käsittelee Maakuntien mahdollisuuksia Suomessa.

Paneelin puheenjohtajana toimii päätoimittaja Jouni Kempainen.

Panelisteina istuvat maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah, Suomen Yrittäjien puheenjohtaja Mikael Pentikäinen, Europarlamentaarikko Elsi Katainen sekä MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila.

Ryskytapahtumassa otetaan myös näyttävä askel hie-man keveämmälle puolelle ja tästä pitävät huolen muun muassa Hovimuusikko Ilkka sekä pe-iltaan sijoittuvat Ryskybileet.

Asiapitoista huumoria on luvassa myös tohtori Kiminkisen "ryskyvastaanotolla". Televisiosta tuttu Tapani Kiminkinen kertoo letkeään tyyliinsä muun muassa täsmävinkkejä arjessa jaksamiseen.

Koko kansan Ryskytapahtuma pidetään Ylivieskassa 28.-29.3.2025.

YHDISTYSTEN YHTEYSTIEDOT

Haapajärvi	pj sihteeri	Niemi Lauri Rintala Heikki	0400246190 0407668563
Haapavesi	pj sihteeri	Vuorenmaa Janne Savikoski Outi	0443715367 0408202092
Hailuoto	pj sihteeri	Vähämetsä Arto Luoma-Aho Leena	0400168675 0400430427
linseutu	pj sihteeri	Mikkola Markus Manninen Inga	0409127481 0400585181
Kajaani	pj sihteeri	Alasalmi Lasse Sivonen Päivi	0503318467 0505144907
Keskipiste	pj sihteeri jäsenihteeri	Pussinen Riku Keskitalo Maarit Kylmäaho Antti	0400387776 0407754573 0505393441
Kuhmo	pj sihteeri	Malinen Reijo Komulainen Outi	0500167779 0451128968
Kuusamo	pj sihteeri jäsenihteeri	Pitkänen Ville Karjalainen Riitta Kämäräinen Laura	0405007844 0405664510 0408397394
Kärsämäki	pj sihteeri	Autio Mika Mäki Laura	0500227025 0404158223
Lumijoki	pj sihteeri	Repo Marko Meskus Anne	0400345624 0407561364
Merijärvi	pj sihteeri	Nisula Miitta Nivala Ulla	0451334242 0445635529
Niittylakeus	pj sihteeri	Luukinen Hanna Seppälä Sari	0456791104 0400770054
Nivala	pj sihteeri	Junntila Elina Suhonen Pia	0407602558 0449968704
Oulainen- Vihanti	pj sihteeri	Pyörälä Ville Mäkelä Aini	0408244955 0407027269
Oulujokivarsi	pj sihteeri	Pitkänen Joni Rikkola Jaakko	0400609174 0407469838
Oulunseutu	pj sihteeri	Hallikainen Pekka Kempainen Meri-Tuuli	0400378299 0505472340
Paltamo	pj sihteeri	Karjalainen Anita Sivonen Päivi	0504103503 0505144907
Pudasjärvi	pj sihteeri	Törmänen Pekka Ronkainen Suvi	0405355834 0407748195
Pyhäjoki	pj sihteeri	Keskitalo Marianne Pärkkä Lauri	0440808679 0503420478
Pyhäjärvi	pj sihteeri	Niskanen Jaana Pennanen Kimmo	0504937953 0407331438
Rannikko	pj sihteeri	Joensuu Sauli Lepistö Päivi	0405607948 0405910343
Rantsila	pj sihteeri jäsenihteeri	Kervinen Ismo Ojantakanen Jukka Tervo Kati	0400289247 0407384375 0408195917
Sotkamo	pj sihteeri	Hyvönen Janne Kananen Elina	0404874453 0440560706
Taivalkoski	pj sihteeri	Turpeinen Hemmo Tyni Kauko	0445425321 0400500334
Tyrnävä	pj sihteeri	Matinolli Ilkka Räbinä Juho	0500588066 0505959908
Vaala	pj sihteeri	Leinonen Samuli Koukkari Mika	0405266350 0405649267
Ylä-Kainuu	pj sihteeri	Kempainen Ville Romppainen Katriina	0407746102 0400480726

Julkaisija: MTK Pohjois-Suomi ry
Tuottaja: Markkinointi J. Korkia-aho,
p. 0400 580 121,
jussi.korkia-aho@jkmmarkkinointi.fi
Taitto: Niina Latvakoski, Ylivieska
Paino: PunaMusta Oy

FENDT

fendt.com | Fendt is a worldwide brand of AGCO.

Fendt 700 Vario Gen7 rikkoo ennätyksiä!

Sensaatiomaisen alhainen polttoaineen kulutus.

"Käytännön Powermix-kulutustesteissä Fendt 728 osoittautui säästäväiseksi ja oli erittäin säästäväinen kaikissa sykleissä ja taloudellisempi kuin kaikkien tähän mennessä testattujen traktoreiden keskiarvo. Kuljetustesteissä se nousi taloudellisimmaksi traktoriksi, jonka olemme koskaan testanneet. Jopa 60 km/h nopeudella kulutus on alle nykyisen ennätyksen 40 km/h nopeudella". (Profi 3/2024)

Profi-testiraportin muut huipputulokset ovat saatavilla osoitteessa:
www.fendt.com/700-gen7-test

**AGCO
SUOMI**

Fendt-myyjäsi: AGCO Suomi Oy
Ota yhteys AGCO Suomen konemyyjään.
Yhteystiedot: www.agcosuomi.fi

Fendt.com

Leaders drive Fendt.

Kauppiaaltasi

Kalajoki Esa Sipilä • 044 799 7380
Esa Nuorala • 044 799 7382
Oulainen Timo Häkklä • 044 799 7282
Ylivieska Arto Kuusmin • 044 782 1393
Juha Sarja • 044 799 7373
Markus Kaattari • 044 799 7383

Nordkalk Nyt on aika tilata kevään maanparannusaineet!

Kysy lisää vaihtoehdoista myyjältäsi.

Varastossa hyvä valikoima laadukkaita viljasiemeniä. **Kysy lisää myyjiltämme!**

Arild-ohra
• Aikaisin 2-tahoinen
• Korkein hehtolitrapaino
• Optimaalinen jyväkoko

Hurja-kaura UUTUUS!

• Korkein hehtolitrapaino
• Lakoisuus lähes nolla, kova korsi!
• Kasvuaika keskitasoa

Kysy lisää muistakin vaihtoehdoista!

**Kasvinsuojelu-
aineiden ennakkomyynti käynnissä.**

**Tilaa nyt aineet
ennakkohintaan!**

Ennakkomyynti 30.4.2025 saakka.

**Parhaat koneet
kylvöille löydät meiltä**

Mika Siermala • 044 799 7376

Ojan Rauta Oy

Kalajoki Merenojantie 4 • Palvelemme: ma - pe klo 8 - 17
Oulainen Nurmelankatu 4 • Palvelemme: ma - pe klo 8 - 16
Ylivieska Ruutihaantie 5 • Palvelemme: ma - pe klo 9 - 17

Kesäkohteilla
on kysyntää -
hyödynnä
Metka-tuki!

**Laania on metsäsi
hoitaja - tuottoa,
kasvua ja hyvinvointia**

Meillä on aina aikaa keskustella metsästä,
sen kasvusta ja hyvinvoinnista.

Ostamme myös energia- ja ainespuuta pysty- ja
hankintakaupoilla - kysy tarjous!

Katso alueesi metsäasiantuntija: laania.fi

Metsäsi hoitaja **LAANIA**